

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

W KLASACH 1-3

I. Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania religii w klasie pierwszej, drugiej i trzeciej szkoły podstawowej.

2. Nauczyciel:

- informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie,
- pomaga uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce,
- dostarcza rodzicom (opiekunom) informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.

3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów).

II. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

Ocenie podlegają:

- prace klasowe
- sprawdziany,
- odpowiedzi ustne,
- aktywność i praca ucznia na lekcji,
- ćwiczenia praktyczne,

- prace domowe,
- prace dodatkowe,
- szczególne osiągnięcia,
- znajomość podstawowych prawd wiary, modlitw i formuł oraz umiejętność ich zastosowania,
- postawy wskazujące na potrzebę wartościowania.

1. Prace klasowe przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu kilku lub kilkunastu jednostek tematycznych (najczęściej jednego działu).

- Uczeń jest informowany o planowanej pracy klasowej i jej zakresie programowym z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
- Każdą pracę klasową poprzedza lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia.
- Uczeń jest zobowiązany do zaliczenia wszystkich prac klasowych przewidzianych w danym semestrze.
- Nauczyciel jest zobowiązany w ciągu 14 dni sprawdzić, poprawić i okazać do wglądu pracę klasową uczniowi na lekcji. Omówione są wszelkie wątpliwości. Sprawdzone prace klasowe są do wglądu dla ucznia i jego rodziców (opiekunów) u nauczyciela.
- W przypadku „ściągnięcia” w czasie trwania pracy klasowej nauczyciel zabiera pracę, a uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (1).
- Uczeń może uzyskać ocenę celującą (6) tylko z niektórych (wyznaczonych przez nauczyciela) prac klasowych, jeśli prawidłowo odpowie na pytania obowiązkowe i dodatkowe.
- Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej tylko wtedy, jeśli otrzymał ocenę niższą niż 5-. Z pracy klasowej poprawkowej uczeń może otrzymać maksymalnie ocenę bardzo dobrą (5). Uczeń może przystąpić do poprawy tylko jeden raz i w terminie nie przekraczającym 2 tygodni od otrzymania sprawdzonej pracy. Formę pracy klasowej poprawkowej wybiera nauczyciel.
- Uczeń nieobecny na pracy klasowej lub w danym dniu zwolniony przez nauczyciela z jej napisania musi zaliczyć materiał w formie wyznaczonej przez nauczyciela (pisemnej lub ustnej) w ciągu tygodnia od terminu pracy klasowej. W przypadku nie przystąpienia przez ucznia do zaliczenia pracy klasowej, nauczyciel ma prawo w trybie dowolnym, jednak wyłącznie w toku zajęć lekcyjnych, sprawdzić i ocenić stopień opanowania materiału przez ucznia.

2. Sprawdziany przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego 1-3 ostatnich lekcji.

- Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym sprawdzianu.
- Sprawdzian jest tak skonstruowany, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
- Nauczyciel jest zobowiązany w ciągu 14 dni sprawdzić, poprawić i oddać uczniowi sprawdzian.

- Uczeń nie może poprawić oceny ze sprawdzianu.

3. Odpowiedź ustna obejmuje zakres tematyczny trzech ostatnich lekcji. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:

- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
- poprawne posługiwanie się pojęciami,
- wartość merytoryczną wypowiedzi,
- sposób formułowania wypowiedzi,
- wyrażanie sądów, argumentację.

Uczeń nie może poprawić oceny z odpowiedzi ustnej.

4. Aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą oceny, plusów i minusów.

- Uczeń może otrzymać ocenę pozytywną za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną.
- Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu, przygotowanie do lekcji.
- Minus uczeń może uzyskać m.in. za brak przygotowania do lekcji (np. brak zeszytu przedmiotowego, brak podręcznika, brak potrzebnych materiałów i przyrządów), brak zaangażowania na lekcji.
- Za cztery minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (1), a za cztery plusy ocenę bardzo dobrą (5).
- Uczeń nie może poprawić oceny za aktywność i pracę na lekcji.

5. Ćwiczenia praktyczne obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je nauczyciel bierze pod uwagę:

- wartość merytoryczną,
- dokładność wykonania polecenia,
- staranność i estetykę,
- w wypadku pracy w grupie stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia.

Uczeń nie może poprawić oceny z ćwiczenia praktycznego.

Przynajmniej jeden raz w semestrze przeprowadzana jest kompleksowa ocena zeszytu.

6. Praca domowa jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.

- Pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie przedmiotowym lub w formie zleconej przez nauczyciela.

- Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.
- Brak pracy domowej odnotowywany jest w postaci minusa. Uczeń jest zobowiązany do odrobienia zaległej pracy domowej na najbliższą lekcję. Za zaniechanie tego obowiązku otrzymuje kolejny minus. Za cztery minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (1).
- Uczeń nie może poprawić oceny z pracy domowej.

7. Prace dodatkowe obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, np. udział w przedstawieniu, audycji, akcji charytatywnej, przygotowanie zleconej gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji, itp. Oceniając ten rodzaj pracy nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:

- wartość merytoryczną pracy,
- estetykę wykonania,
- wkład pracy ucznia,
- sposób prezentacji,
- oryginalność i pomysłowość pracy.

Za prace dodatkowe uczeń może otrzymać ocenę 4-6. Jeżeli ocena nie jest satysfakcjonująca dla ucznia może on odmówić jej wpisania do dziennika, a w niektórych przypadkach uzgodnić z nauczycielem formę i termin poprawy.

8. Szczególne osiągnięcia uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych.

- Uczeń, który bierze udział w konkursie religijnym i uzyskuje min. 25% punktów możliwych do zdobycia otrzymuje częściową ocenę celującą (6).
- Uczeń, który na konkursie religijnym osiągnął przynajmniej 50% punktów możliwych do uzyskania i jednocześnie posiada wysokie oceny z różnych form oceniania na zajęciach, otrzymuje ocenę celującą semestralną lub końcoworoczną.

9. Znajomość podstawowych prawd wiary i umiejętność ich zastosowania odnosi się do podanych modlitw, formuł liturgicznych, prawd zawartych w Piśmie Świętym, „Katechizmie Kościoła Katolickiego”. Sprawdzenie umiejętności w tym zakresie może mieć charakter ustny, pisemny lub ćwiczenia praktycznego. Uczeń może być oceniony za:

- terminową znajomość podanych wcześniej modlitw, prawd wiary,
- znajomość formuł i gestów liturgicznych, umiejętność ich zastosowania i wyjaśnienia.

Uczeń może poprawić ocenę ze znajomości modlitw, prawd wiary, formuł i gestów liturgicznych w terminie i formie uzgodnionych z nauczycielem.

10. Postawy wskazujące na potrzebę wartościowania.

Kontrola i ocena z religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości. Nauczyciel na podstawie obserwacji może dokonać oceny biorąc pod uwagę:

- pilność,
- systematyczność,
- wytrwałość,
- pracowitość,
- dokładność,
- umiejętność analizowania swoich postaw, zachowań i wyciągania wniosków do dalszego rozwoju.

Uczeń może być oceniony za postawę wskazującą na potrzebę wartościowania 5 razy w ciągu semestru. Oceny tej uczeń nie może poprawić.

III. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

1. Uczeń może poprawić tylko ocenę z pracy klasowej i z pracy dodatkowej wg zasad wymienionych w punkcie II.
2. W przypadku dłuższej nieobecności sprawdzanie i ocenianie osiągnięć ucznia odbywa się w formie pisemnej lub ustnej po ustaleniu zakresu materiału i czasu na uzupełnienie wiadomości. Termin i formę zaliczenia materiału uczeń uzgadnia z nauczycielem.
3. W przypadku długotrwałej (dłuższej niż jeden tydzień) i usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma prawo tuż po przyjeździe do szkoły zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.
4. Uczeń, który był nieobecny na zajęciach ma obowiązek uzupełnić powstałe zaległości oraz notatki w zeszycie przedmiotowym w terminie jednego tygodnia od powrotu do szkoły, a w przypadku długotrwałej nieobecności (dłuższej niż jeden tydzień) w czasie wyznaczonym przez nauczyciela.
5. Uczeń, który był obecny na zajęciach, a z różnych przyczyn (np. brak zeszytu przedmiotowego, brak potrzebnych materiałów i przyrządów, itp.) nie wykonał zleconych przez nauczyciela zadań jest zobowiązany do ich uzupełnienia na najbliższą lekcję.

IV. Kryteria wystawiania oceny po I semestrze oraz na koniec roku szkolnego

- Klasyfikacja semestralna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
- Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie II różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności.

- Ocena semestralna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale jest wystawiana na podstawie ocen cząstkowych, końcowa na podstawie ocen z pierwszego i drugiego semestru. Przy ustalaniu oceny semestralnej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności.
- Uczniowie posiadający orzeczenia i opinie Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej oceniani są według kryteriów dostosowanych do ich możliwości.
- Jeżeli uczeń opuścił 50% lub więcej zajęć i brak jest podstaw do wystawienia oceny – jest nieklasyfikowany.
- Na co najmniej dwa tygodnie przed śródrocznym i rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej uczeń i jego rodzice informowani są o przewidywanej ocenie z religii w dzienniku elektronicznym.
- Na cztery tygodnie przed przewidywanym posiedzeniem klasyfikacyjnym rodzice ucznia informowani są o przewidywanej dla niego ocenie niedostatecznej z religii w formie pisemnej przez wychowawcę.
- Poprawa oceny rocznej jest możliwa wyłącznie w formie wewnętrznego egzaminu z zakresu całego roku (lub półrocza) według szczegółowego zakresu wymagań dotyczących oceny, o którą się uczeń ubiega.

KRYTERIA OCEN

Ocena celująca (wymagania ponadprogramowe):

Uczeń:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
2. Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
3. Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
4. Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych, rozwiązuje problemy nietypowe, inne niż na lekcjach.
5. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową.
6. Uczestniczył w przynajmniej jednym konkursie religijnym w semestrze lub roku szkolnym i uzyskał znaczący wynik (co najmniej 50% możliwych do zdobycia punktów).

Ocena bardzo dobra (wymagania dopełniające):

Uczeń:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
2. Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
3. Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
4. Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
5. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, posługuje się terminologią przedmiotową.
6. Odznacza się pełną znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
7. Aktywnie uczestniczy w lekcji religii.
8. Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
9. Pracuje systematycznie, pilnie i sumiennie.

Ocena dobra (wymagania rozszerzające):

Uczeń:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
2. Opanował materiał programowy z religii.
3. Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
4. Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska inspirowane przez nauczyciela.
5. Stosuje wiedzę w typowych sytuacjach teoretycznych i praktycznych.
6. Wykazuje się dobrą znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
7. Nie popełnia błędów językowych, stosuje podstawowe pojęcia naukowe dotyczące przedmiotu.
8. W zeszycie ma wszystkie notatki i prace domowe.
9. Podczas lekcji ma określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich.
10. Pracuje systematycznie.
11. Stara się być aktywnym.

Ocena dostateczna (wymagania podstawowe):

Uczeń:

1. Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
2. Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii, łączy je w związki logiczne.
3. Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
4. Potrafi stosować wiadomości dla celów teoretycznych i praktycznych przy pomocy nauczyciela.
5. W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy, odznacza się małą kondensacją wypowiedzi.
6. Wykazuje się podstawową znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
7. W zeszycie ma sporadyczne braki notatek, prac domowych.
8. Prezentuje przeciętną systematyczność, pilność i sumienność.

Ocena dopuszczająca (wymagania konieczne):

Uczeń:

1. Opanował konieczne pojęcia religijne.
2. Wykazuje się luźno zestawionym poziomem wiadomości programowych.
3. Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
4. Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
5. Cechuje się brakiem podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
6. Ma trudności w stosowaniu wiedzy w teorii i praktyce, nawet przy pomocy nauczyciela.
7. Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności w wysławianiu się.
8. W zeszycie ma znaczne braki notatek, zadań domowych.
9. Ma problemy ze znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
10. W niewielkim stopniu angażuje się w proces uczenia się.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

1. Wykazuje rażący brak wiadomości programowych.
2. Cechuje się brakiem jedności logicznej między wiadomościami.
3. Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
4. Wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy w teorii i praktyce.
5. Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy, cechuje się rażąco niepoprawnym stylem wypowiedzi.
6. Nie wykazuje się znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
7. Nie posiada zeszytu lub nie ma w zeszycie większości notatek, zadań domowych.
8. Nie jest zaangażowany w proces uczenia się, nie korzysta ze stawianych mu przez nauczyciela możliwości poprawy oceny.

V. Wymagania edukacyjne z religii w klasie 1 szkoły podstawowej zgodne z Programem nauczania religii „W drodze do Wieczernika” nr AZ-1-01/10

z 9.06.2010 r.

Rozdział I. Witam

Bądź pozdrowiony, Panie!

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z Programu nauczania religii	Treści z Podstawy programowej	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1.Wiedza – co uczeń wie? 2.Umiejętności – co uczeń potrafi? 3.Interioryzacja wartości – co uczeń ceni? Uczeń:
1	Nasze powitania	- Formy powitań oraz pozdrowień świeckich i chrześcijańskich: „Dzień	- Bliskość i obecność Boga wśród nas. - Istnienie religijnego	1) zna chrześcijańskie pozdrowienie: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”;

		dobry”, „Witam”, „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, „Szczęść Boże”. - Katecheza jako ludzkie spotkanie, będące odpowiedzią na zaproszenie Boga (Jezusa); Stąd powitanie w Jego Imieniu.	wymiaru rzeczywistości. - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości. - Pozdrowienia ludzkie i chrześcijańskie.	2) potrafi witać się odpowiednio do sytuacji: kulturalnie i z szacunkiem; 3) chętnie używa chrześcijańskich pozdrowień.
2	Nasze spotkania	- Miejsca szczególnego spotkania z Bogiem: świątynia (kościół, kaplica) i sala katechetyczna. - Ogólne znaczenie kropielnicy, ołtarza, ambony, tabernakulum, chrzcielnicy i konfesjonału. - Wystrój sali katechetycznej w szkole – krzyż, obrazy religijne, świeca, Pismo Święte – jako elementy wskazujące na religijny charakter katechezy.	- Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu. - Podstawowe gesty znaki i symbole liturgiczne (wystrój kościoła i sali katechetycznej).	1) wie, jakie znaki wskazują na obecność Boga w świątyni oraz zna elementy wystroju sali katechetycznej przypominające o spotkaniu z Bogiem; 2) potrafi odpowiednio zachowywać się w świątyni; 3) chce zachowywać się z godnością i szacunkiem w świątyni oraz pragnie spotykać się z Jezusem w kościele i na katechezie.
3	Przedstawiamy swoją rodzinę	- Wartość rodziny: naturalny początek życia człowieka, miejsce kształtowania relacji międzyludzkich. - Grzecznościowe zachowania podczas wzajemnego	- Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu. - Kościół przestrzenią gromadzenia się wspólnoty wierzących. - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości.	1) wie, że jego rodzina jest darem; wie także, że wraz ze swoją rodziną należy do wielkiej rodziny Jezusa – Kościoła; 2) potrafi przedstawić znajomym swoją rodzinę, a swoim bliskim koleżankę i kolegę; 3) chce z miłością i szacunkiem odnosić się do swoich rodziców i rodzeństwa; ceni

		przedstawiania swoich najbliższych ze szkolnymi kolegami i koleżankami. - Przynależność do wielkiej rodziny Jezusa – Kościoła (bez akcentu na znaczenie chrztu św.)		przynależność do rodziny Jezusa.
4	Jesteśmy rodziną Jezusa	- Chrzest moment złączenia z Chrystusem i Kościołem; dar dziecięstwa Bożego. - Miłość Boga i Jego plan uczynienia wszystkich ludzi swoimi dziećmi. - Osoby związane z przyjęciem nas do Kościoła jako rodziny Jezusa (kapłan, rodzice, chrzestni, inni uczestnicy obrzędu) także są dziećmi Bożymi i należą do jednej rodziny Jezusa.	- Kościół przestrzenią gromadzenia się wspólnoty wierzących. - Sposoby tworzenia wspólnoty i jedności w parafii. - Sakrament chrztu świętego.	1) wie, że chrzcielnica w kościele służy przy udzielaniu chrztu; wie też, że od chrztu jest włączone do rodziny Jezusa i że należy do tej rodziny z rodzicami, chrzestnymi, księdzem i innymi ludźmi; 2) potrafi wymienić osoby z otoczenia, które należą do rodziny Jezusa – Kościoła. 3) szanuje bliskich i księdza, także jako członków rodziny Jezusa. Jego chrzest jest dla niego ważnym wydarzeniem w jego życiu.
5	Jezus pozdrawia nas i jest z nami	- Zmartwychwstały Chrystus, ukazuje się uczniom i posyłając ich do innych obiecuje swoją szczególną obecność w Kościele. W ten sposób sam działa poprzez tych, których posyła. - Modlitwa chrześcijańska podejmowana w Kościele jako szczególna komunია z Chrystusem.	- Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Jezus Chrystus dar miłości Boga Ojca. - Modlitwa indywidualna i wspólnotowa (pojęcie i formy modlitwy, postawy modlitewne).	1) wie, gdzie można się modlić do Jezusa (szczególnie w kościele, także w domu rano i wieczorem oraz zawsze, gdy ktoś chce Jezusa spotkać); 2) próbuje skupić się na obecności Jezusa; 3) wierzy w obecność Jezusa i chce się modlić
6	Krzyż Jezusa naszym	- Znak krzyża na początku	- Podstawowe gesty,	1) wie, co oznacza naznaczenie krzyżem w

	znakiem	celebracji chrztu św. jako pieczęć Chrystusa na tym, który ma do Niego należeć i znak łaski odkupienia. - Krzyż jako znak miłości Jezusa do ludzi. Krzyże w kościele, w domach, w sali szkolnej, przy drogach i kapliczkach to przypomnienie o tej miłości Bożej.	znaki i symbole liturgiczne – krzyż, znak krzyża. - Sakrament chrztu świętego – sakrament inicjacji chrześcijańskiej.	czasie chrztu; wie także, gdzie spotykamy krzyż i że oznacza on miłość Boga do ludzi; 2) potrafi samodzielnie uczynić znak krzyża, przeżegnać się; 3) szanuje miejsca, gdzie jest krzyż.
7	Pozdrawiamy Maryję	- W słowach anioła Gabriela sam Bóg wita Maryję oznajmiając jej Swą szczególną w Niej obecność – napełnienie Łaską. - Jako duchowe dzieci Matki Bożej w modlitwie: „Zdrowaś Maryjo...” pozdrawiamy Maryję tak, jak czyni to sam Bóg za pośrednictwem swego anioła. - „Pozdrowienie anielskim” to uwielbienie Boga za wielkie rzeczy, które uczynił przez Maryję oraz powierzenie się Jej orędownictwu.	- Maryja Matką Chrystusa i naszą. - Podstawowe modlitwy: Pozdrowienie Anielskie.	1) zna scenę Zwiastowania i wie, że do Maryi przybył anioł posłany przez Boga; 2) potrafi z pomocą katechety odmówić modlitwę: <i>Zdrowaś Maryjo</i> ; 3) chce się modlić - pozdrawiać Maryję.
8	Z Maryją kochamy Jezusa	- Maryja to duchowa Matka wszystkich wierzących w Jej Syna wskazująca Drogę jaką jest Chrystus, jedyny	- Maryja Matką Chrystusa i naszą. - Nabożeństwo różańcowe.	1) wie, że różaniec jest modlitwą, w której razem z Maryją poznajemy i przeżywamy to, co Bóg przekazał nam przez Jej Syna; 2) potrafi coraz lepiej odmawiać „Zdrowaś Maryjo”;

		<p>Pośrednik.</p> <p>- Różaniec to modlitwa, w której wraz z Maryją rozważamy życie, śmierć i uwielbienie Chrystusa.</p>		<p>3) chce czcić Maryję jako Tę, która pokazuje nam Jezusa i prosić Ją o pośrednictwo.</p>
9	<p>Słuchamy ludzi i Boga</p>	<p>- Bóg, kochający Ojciec, chce z nami rozmawiać i to On sam rozpoczyna rozmowę. Pierwszą „odповідzią” z naszej strony jest słuchanie Go, pragnienie poznawania i zbliżania się do Niego.</p> <p>- Bóg daje nam dobre rady przez rodziców i opiekunów.</p> <p>- Aby kogoś usłyszeć, trzeba przyjąć postawę słuchania.</p>	<p>- Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu.</p> <p>- Postawy służące słuchaniu drugiego człowieka i dobremu rozumieniu jego słów.</p> <p>- Postawy uważnego słuchania Boga.</p>	<p>1) wie, że Bóg przemawia do niego przez ludzi, którzy go wychowują i wie, jakie warunki muszą być spełnione, aby móc słuchać;</p> <p>2) potrafi przyjąć postawę słuchania;</p> <p>3) chce słuchać Jezusa i dobrych rad bliskich osób.</p>
10	<p>List Boga do nas</p>	<p>- Listy jako sposób przekazywania sobie wiadomości, pozdrowień, życzeń, okazania sympatii i szacunku.</p> <p>- Biblia – księga spisana pod natchnieniem Boga, która zawiera Objawienie Boże i jest podstawą wiary chrześcijan to najpiękniejszy list Boga do człowieka, „Księga nad księgami”, w której Bóg troszczy się o nasze zbawienie.</p> <p>- Ponadczasowa treść</p>	<p>- Znaczenie Pisma Świętego w życiu człowieka.</p> <p>- Postawa uważnego słuchania słów Pisma Świętego.</p>	<p>1) wie, że Pismo święte jest słowem Boga skierowanym do ludzi;</p> <p>2) potrafi okazać wdzięczność Bogu za Jego troskę o człowieka;</p> <p>3) odnosi się z szacunkiem do Księgi Pisma Świętego jako słowa Boga skierowanego do nas.</p>

		Objawienia to zawsze aktualne, żywe słowo Boże.		
--	--	---	--	--

Rozdział II. Dziękuję i chwale
Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu

11	Chwalimy Boga za piękny świat	<ul style="list-style-type: none"> - Obecność Boga w świecie stworzonym. - Wiara w Boga Stworzyciela, który mówi do nas przez otaczający nas świat. - Przez wszystko, co Bóg czyni, przejawia się Jego troska o człowieka i miłość do niego. - Sposoby okazywania Bogu wdzięczności za wszystko, co dla nas czyni: modlitwa, dobre czyny, troska o Boże dary. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bliskość i obecność Boga wśród nas. - Bóg Stworzycielem świata. - Sposoby wyrażania wdzięczności Bogu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Bóg stworzył świat, o którym uczy się w szkole i że okazywanie radości jest jednocześnie uwielbieniem Boga; 2) odnajduje w codzienności ślady Bożych darów i umie za nie dziękować Bogu Stwórcy; 3) dostrzega piękno i wielkość świata i łączy je z wielkością i wspaniałością Boga;. dba o Boże dary, w tym o podręczniki i przybory szkolne.
12	Chwalimy Boga z aniołami	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg jako Stworzyciel ziemi i nieba, świata widzialnego i świata istot duchowych – aniołów. - Aniołowie to stworzenia duchowe, które nieustannie wielbią Boga i służą Mu, opiekując się człowiekiem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie świata, ludzi i aniołów - wyjaśnienie pojęcia: anioł - Modlitwa: Aniele Boży... 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Bóg stworzył niewidzialnych aniołów, którzy chwalą Go i opiekują się nami; 2) zna modlitwę: <i>Aniele Boży;</i>. 3) oddaje się pod opiekę swojego Anioła.
13	Dziękujemy za dary	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg jako dawca darów, ubogacający człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dobro otrzymywane od Boga 	<ol style="list-style-type: none"> 1) zna sposoby, gesty i słowa, którymi można podziękować za dary Bogu i

		<ul style="list-style-type: none"> - Umiejętność dostrzegania Bożych darów (zwłaszcza pokarmu) i dziękczynienia za nie. - Słowa i gesty wyrażające podziękowanie. - Spontaniczna modlitwa uwielbienia i dziękczynienia Bogu Stwórcy. - Modlitwa dziękczynna po posiłku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Spontaniczna modlitwa uwielbienia i dziękczynienia. 	<p>ludziom;</p> <p>2) potrafi podziękować rodzicom, innym ludziom i Bogu za dary w sposób werbalny i gestami;</p> <p>3) docenia to, co otrzymuje i ofiarodawców.</p>
14	Wysławiamy Boga Ojca	<ul style="list-style-type: none"> - Woda jako źródło życia na ziemi i pomoc w utrzymaniu czystości (symbol obmycia i życia), dar kochającego i troszczącego się o nas Boga Stwórcy. - Religijne znaczenie wody jako symbol bogatej rzeczywistości duchowej, którą oznacza i reprezentuje. - Woda chrztu świętego daje życie Boże i uświęca. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dobro otrzymywane od Boga Stwórcy – woda. - Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości. - Sakrament chrztu świętego. 	<p>1) rozumie konieczność wody dla wszystkich stworzeń na ziemi i wie czym jest chrzest święty w życiu człowieka;</p> <p>2) umie podziękować Bogu Stwórcy za dar, jakim jest woda, a szczególnie za wodę chrztu świętego;</p> <p>3) docenia wodę, jako dar Boży, a szczególnie wodę chrztu świętego.</p>
15	Wielbimy Ducha Świętego	<ul style="list-style-type: none"> - Działanie Ducha Świętego w życiu Jezusa. - Działanie Ducha Świętego w życiu Apostołów. - Działanie Ducha Świętego w każdym 	<ul style="list-style-type: none"> - Duch Święty prowadzi i umacnia życie Kościołach. - Modlitwa indywidualna i wspólnotowa. - Modlitwa dziękczynna. 	<p>1) wie jak rozpoznać obecność Ducha Świętego w Kościele i w swoim życiu;</p> <p>2) umie podziękować za dobro, którego Duch Święty jest w nim autorem;</p> <p>3) docenia rolę modlitwy w swoim życiu.</p>

		ochrzczonym, który poprzez chrzest święty świątynią Ducha Świętego.		
16	Jestem dzieckiem Bożym	- Chrzest jako fundament całego życia chrześcijańskiego, zjednoczenie z Chrystusem i moment otrzymania godności dziecka Bożego. - Namaszczenie olejami świętymi i nałożenie białej szaty, jako znaki widzialne godności dziecka Bożego.	- Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości. - owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia.	1) wie, że podczas chrztu świętego stał się dzieckiem Bożym; 2) rozumie wartość i wielkość daru dzieciństwa Bożego; 3) ceni dar chrztu świętego i jest chęć okazać wdzięczność Bogu.
17	Jezus czeka na nas	- Obietnica Jezusa: „A oto ja jestem z wami po wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28,20b). Od tej chwili obecność Jezusa staje się przedmiotem wiary dla każdego chrześcijanina. - Sposoby obecności Jezusa zmartwychwstałego w Kościele. - Odpowiedź wiary i otwartość serca umożliwia prawdziwe spotkanie z Jezusem.	- Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Sakramentalna obecność Jezusa w Kościele – ujęcie ogólne.	1) zna sposoby obecności Pan Jezusa pomiędzy nami; 2) potrafi zachować odpowiednie znaki i gesty w czasie modlitwy i podczas spotkania z Chrystusem w kościele; 3) pragnie spotykać się z Chrystusem w codziennej modlitwie i podczas Mszy Świętej.

**Rozdział III. Proszę
Wysłuchaj nas, Panie!**

18	Święci, nasi przyjaciele. Uroczystość Wszystkich Świętych	<ul style="list-style-type: none"> - Podwójny wymiar uroczystości Wszystkich Świętych: dziękczynienie za dar świętości błogosławionych i świętych i wezwanie do świętości jako zadanie stojące przed każdym chrześcijaninem, otrzymane na chrzcie świętym. - Kościół oddaje cześć świętym, powierza się ich wstawiennictwu i stawia ich jako wzory do naśladowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - Owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia – dar świętości. - Sens i przesłanie uroczystość Wszystkich Świętych (rok liturgiczny). - Przykłady życia według Ewangelii – naśladowanie świętych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ma intuicję świętych obcowania; 2) umie wymienić postacie świętych; 3) chce zostać świętym, czyli przyjacielem Jezusa.
19	Pamiętamy o zmarłych	<ul style="list-style-type: none"> - Śmierć jest jedynie bramą, za którą czeka Dobry Ojciec – Bóg z przygotowaną dla nas ucztą. Życie człowieka nie kończy się wraz ze śmiercią, ale jego kontynuacją jest życie wieczne z Chrystusem w niebie. - Jezus, który jako pierwszy przekroczył tę bramę śmierci i zmartwychwstał, zaprasza do wiary w to, że On nas poprowadzi przez śmierć do życia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rok liturgiczny – dzień zaduszny. - Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas. - Modlitwa za zmarłych. - Wiara w zmartwychwstanie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że zmarli zmartwychwstają; 2) potrafi z innymi powiedzieć modlitwę: „Wieczny odpoczynek...”; 3) wierzy w zmartwychwstanie.
20	Nasze prośby do Boga i ludzi	<ul style="list-style-type: none"> - Kondycją człowieka - stworzenia Bożego, jest 	<ul style="list-style-type: none"> - Formy komunikowania się z innymi – gesty i 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że człowiek potrzebuje innych i trzeba umieć prosić ludzi i Boga;

		<p>zależność od innych ludzi, od natury (przyrody), a przede wszystkim od samego Stwórcy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zależność od innych nie uwłacza godności człowieka, ale pomaga dojrzeć do pełni miłości siebie i bliźnich. - Formy zwracania się z prośbą do ludzi oraz modlitwy prośby: osobistej i wspólnotowej, szczególnie podczas Mszy Świętej. 	<p>słowa wyrażające prośbę.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modlitwa prośby indywidualna i wspólnotowa. 	<p>2) potrafi formułować różne modlitwy i odpowiadać na wezwania w czasie modlitwy powszechnej;</p> <p>3) pragnie prosić ufnie Boga jak dziecko, które wie, że jest kochane.</p>
21	Uczymy się kochać jak Pan Jezus	<ul style="list-style-type: none"> - Rozesłanie, które słyszymy na koniec każdej Mszy Świętej, to zaproszenie do wyruszenia w drogę jako świadkowie Jezusa. - Sercem Eucharystii jest żyć tak jak Jezus w służbie jedni drugim, aż do całkowitego daru z siebie. - Miłość wobec Boga i braci jest zadaniem każdego ochrzczonego człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Modlitwa prośby indywidualna i wspólnotowa. - Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie, parafii. - zobowiązania wynikające z przyjęcia sakramentu chrztu świętego – miłość wobec Boga i braci. - Eucharystia ofiarą Chrystusa. 	<p>1) wie, że powinniśmy się kierować miłością Boga i ludzi;</p> <p>2) potrafi wymienić konkretne dobre czyny miłości Boga i ludzi;</p> <p>3) chce kochać Boga i ludzi.</p>
22	Jezus rozmawia ze swoim Ojcem	<ul style="list-style-type: none"> - Przykłady modlitwy Jezusa przekazane nam przez świadków - Apostołów w Ewangelii (modlitwa na górze, na 	<ul style="list-style-type: none"> - Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu. - Jezus wzorem modlitwy. - Pojęcie i formy 	<p>1) wie, że Jezus modlił się do swego Ojca;</p> <p>2) umie opowiedzieć o modlitwie i zaufaniu Jezusa;</p> <p>3) ufa, że Jezus najlepiej zna Ojca i modli</p>

		<p>pustyni podczas nauczania i czynienia cudów, w Wieczerniku w Ogrodzie oliwnym i na krzyżu).</p> <p>- W każdej sytuacji życiowej możemy iść do Boga Ojca razem z Jezusem.</p>	<p>modlitwy, postawy modlitewne.</p>	<p>się do Boga Ojca za przykładem Jezusa.</p>
23	<p>Bóg Ojciec mieszka w niebie</p> <p><i>Ojcze nasz, który jesteś w niebie</i></p>	<p>- Modlitwa „Ojcze nasz” to centrum Kazania na Górze. Zwracamy się w niej z ufnością do Ojca, aby Go adorować, powierzając Mu nasze pragnienia i oczekiwania.</p> <p>- „...który jest w niebie”, znaczy nie w jakimś miejscu, nie „gdzie indziej” lecz w sercach ludzi sprawiedliwych i świętych.</p> <p>- Niebo to nasza prawdziwa ojczyzna, do której już należymy, i do której zmierzamy.</p>	<p>- Modlitwa: Ojcze nasz.</p> <p>- Jezus Słowem Boga, Jezus objawiający Ojca.</p> <p>- Wiara źródłem ludzkiej życzliwości.</p>	<p>1) wie, że w modlitwie "Ojcze nasz", której nauczył nas Pan Jezus, zwracamy się do Boga naszego Ojca;</p> <p>2) potrafi opowiedzieć o niebie w sercach ludzi dobrych, o niebie, które jest domem rodziny Jezusa;</p> <p>3) pragnie żyć miłością, aby budować niebo w swoim sercu i zasłużyć na spotkanie z Bogiem Ojcem w niebie.</p>
24	<p>Imię naszego Ojca jest święte</p> <p><i>Ojcze nasz, święć się Imię Twoje</i></p>	<p>- Wezwanie „Święć się imię Twoje” to uwielbienie i dziękczynienie skierowane do Ojca, który jest Święty oraz pragnienie i oczekiwanie, w spełnienie którego zaangażowani są Bóg i</p>	<p>- Modlitwa: Ojcze nasz.</p> <p>- Najważniejsze przymioty Boga: świętość.</p> <p>- Modlitwa uwielbienia.</p> <p>- Elementy świętowania niedzieli.</p>	<p>1) wie, że święte Imię Boga chwalimy szczególnie w niedzielę;</p> <p>2) opowiada, jak chwalimy święte imię Boga;</p> <p>3) chce świętować niedzielę jako Dzień Pański.</p>

		<p>człowiek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Boże Imię ma się święcić w nas i przez nas i od naszego życia zależy jak Imię Boże będzie święcone wśród narodów. 		
25	<p>Przyjmujemy królestwo naszego Ojca <i>Ojcze nasz, przyjdź królestwo Twoje</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - „Przyjdź Królestwo Twoje” to prośba o nastanie pełni Bożego królowania, które przez śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa już jest wśród nas, rodzi się między nami jako owoc odnowionego życia zgodnego z nauką Błogosławieństw. - Królestwo Boże, jako rzeczywistość miłości, prawdziwego szczęścia i radości, budowana wśród ludzi poprzez realizację nauki Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Modlitwa: Ojcze nasz. - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości. - Tworzenie wspólnoty i jedności w klasie i rodzinie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Boże królestwo prawdziwego szczęścia i radości budują ludzie żyjący według nauki Chrystusa; 2) potrafi wytłumaczyć, co znaczy: błogosławieni ubodzy w duchu i cierpiący; 3) chce zostać członkiem Bożego królestwa miłości, wypełniając słowa Chrystusa.
26	<p>Czekamy na pomoc Boga Adwent</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jan Chrzciciel - zapowiadał Pana Jezusa, pomagał przygotować się na Jego przyjście, głosił tego „który gładzi grzechy świata”. - Pojęcia: <i>Zbawiciel, baranek Boży, grzechy i gładzenie grzechów.</i> - grzech jako zło i złe postępowanie człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego – Adwent. - Konieczność dla zbawienia łaski, darmowego daru Bożego. - Jezus obiecany Zbawicielem. - Pojęcia: zbawienie, grzech. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że ludzie czekają na Zbawiciela i przygotowują się do Bożego Narodzenia; 2) potrafi swoimi słowami powiedzieć, co to znaczy „gładzi grzechy”; 3) oczekuje z radością na przyjście Jezusa.

		- Advent- wspomnienie ludzkie tęsknoty za obiecany Mesjaszem, oraz nasze oczekiwanie na Zbawiciela, który wyzwala nas z niewoli grzechu.		
27	Kochamy Maryję, Mamę Jezusa	- Bóg wybrał Maryję na Matkę swego Syna. Maryja na zapowiedź Anioła, odpowiedziała posłuszeństwem wiary i stała się Matką Jezusa. - Maryja, Matka Zbawiciela świata została obdarzona „pełnią łaski”. - Jako Matka Syna Bożego, Maryja od samego początku doznaje w Kościele szczególnej czci.	- Maryja Matką Chrystusa i naszą. - Modlitwa: Pozdrowienie Anielskie. - Jezus obiecany Zbawicielem.	1) wie, że Bóg wybrał Maryję na Matkę Jezusa i zna wydarzenie Zwiastowania; 2) potrafi oddać cześć należną Matce Boga, odmawiając z pomocą innych <i>Pozdrowienie anielskie</i> ; 3) chce naśladować zaufanie i posłuszeństwo Matki Jezusa względem Boga.
28	Czekamy na Zbawiciela	- Bóg wypełnił obietnice i zesłał swego Syna, który do końca umiłował człowieka i dobrowolnie oddał swoje życie, dla jego zbawienia. - W Eucharystii Chrystus jest ciągle obecny wśród nas, oczekując na Jego narodzenie, już radujemy się Jego obecnością.	- Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego – Advent. - Jezus obiecany Zbawicielem. - Religijny wymiar Świąt Bożego Narodzenia – duchowe przygotowanie. - Eucharystia – sakrament obecności Chrystusa.	1) wie, że Bóg spełnia obietnice i posyła Zbawiciela, Jezusa, który jest obecny w Eucharystii; 2) potrafi przygotować się do świętowania Bożego Narodzenia przez dobre uczynki; 3) chce sprawić radość Jezusowi, ofiarując Mu konkretny dar.
29	Cieszymy się Jezusem Boże Narodzenie	- Celebrowanie Bożego narodzenia to wyrażenie radości, jaką przynosi	- Religijny wymiar Świąt Bożego Narodzenia. - Sakramentalna obecność	1) wie, gdzie urodził się Pan Jezus i kto był pierwszym świadkiem tego wydarzenia;

		<p>nam Jezus poprzez tajemnicę wcielenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uroczystości liturgiczne uobecniają wydarzenia Bożego narodzenia, aby wierni zetknęli się z nimi dostępując łaski zbawienia. - Jezus od tamtego czasu trwa i objawia się. Jest z nami przede wszystkim w Eucharystii. 	<p>Chrystusa w Kościele.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwyczaje związane z obchodami Świąt Bożego Narodzenia. 	<p>2) potrafi być wdzięczny za wielki dar wcielenia Syna Bożego; 3) okazuje radość z okazji Bożego Narodzenia.</p>
30	Podziwiamy Mędrców u Jezusa. Objawienie Pańskie	<ul style="list-style-type: none"> - Objawienie Pańskie to ukazanie się Jezusa jako Mesjasza, Syna Bożego i Zbawiciela świata. - Trzej Mędrców ze Wschodu. to reprezentanci narodów pogańskich, które przyjmą Dobrą Nowinę. - Bóg poprzez Kościół wzywa wszystkich ludzi, do zjednoczenia w Chrystusie. - Bóg wzywa nas, abyśmy coraz bardziej poznawali Jezusa. Daje nam różne znaki umożliwiające to poznanie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Religijny wymiar Świąt Bożego Narodzenia – Uroczystość Objawienia Pańskiego. - Jezus obiecany Zbawicielem świata. - Postacie biblijne przykładem życia wiary – Trzej Mędrcy. - Wprowadzenie do misji Kościoła. - Kościół przestrzenią gromadzenia się wspólnoty wierzących. 	<p>1) wie, że szukali oni Jezusa, z wiarą odczytując znaki; wie także, że Mędrcy ofiarowali Jezusowi: złoto, kadzidło i mirrę; 2) potrafi przy pomocy katechety wskazać osoby, które prowadzą go do Jezusa („przewodników”); 3) chce szukać Jezusa w życiu.</p>
31	Chcemy naśladować Świętą Rodzinę	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus przez większą część ziemskiego życia mieszkał w swojej rodzinie w Nazarecie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postacie biblijne przykładem życia wiary: Święta Rodzina - owoce chrztu świętego i 	<p>1) wie, że Święta Rodzina (Jezus, Maryja i Józef) to najszcześniejsza Rodzina, bo jest w niej miłość, dobroć, życzliwość; wie też, że ta Rodzina jest dla nas</p>

		<p>Było to zwyczajne, codzienne życie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodzina, dzięki sakramentalnej obecności Chrystusa jest wspólnotą świętą i stanowi jedno z najcenniejszych dóbr ludzkości. - Wszyscy ochrzczeni zjednoczeni są z Chrystusem w wielkiej rodzinie dzieci Bożych. 	<p>zobowiązania wynikające z jego przyjęcia – przynależność do rodziny dzieci Bożych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakramentalna obecność Chrystusa w Kościele. - Postawy budujące jedność w rodzinie. 	<p>wzorem;</p> <ul style="list-style-type: none"> 2) potrafi modlić się za swoich bliskich i wspólnie z innymi zaśpiewać piosenkę: „Panie Jezu, zabierzemy Cię do domu”; 3) szanuje bliskich, członków rodziny, księdza, katechetę.
32	<p>Jezus naszą światłością. Ofiarowanie Pańskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ofiarowanie Jezusa w świątyni to ukazanie Go jako światła na oświecenie pogan. - Znaczenie światła w życiu doczesnym i Jezusa – Światłości świata, która rozprasza ciemności grzechu - Każdy ochrzczony otrzymał światło wiary w sakramencie chrztu świętego i odtąd winien być tak, jak Jezus, światłem dla innych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus Zbawicielem świata, który rozprasza ciemności grzechu. - Pojęcia: grzech, zbawienie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Jezus jest światłem dla ludzi i tylko Jezus rozprasza ciemności zła i grzechu; zna scenę ofiarowania Jezusa w świątyni; 2) potrafi być wdzięczny za dar światła; 3) ufa Panu Jezusowi, który jest dla niego światłem w ciemnościach i daje Mu poczucie bezpieczeństwa.

Rozdział IV. Przepraszam

Panie, zmiłuj się nad nami!

33	<p>Bóg Ojciec pragnie naszego szczęścia <i>Ojcze nasz, bądź wola Twoja, jako w niebie tak</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - „Bądź wola Twoja, jako w niebie tak i na ziemi” to uwielbienie Boga za Jego wolę uświęcenia 	<ul style="list-style-type: none"> - Modlitwa: Ojcze nasz. - Postawa zaufania do Pana Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że drogą do prawdziwego szczęścia jest wypełnianie woli Boga, który pragnie, abyśmy się wzajemnie miłowali;
----	---	---	---	---

	<i>i na ziemi</i>	człowieka i prośba o wypełnienie się na ziemi Jego zamysłu życzliwości, oddanie mu naszej woli, aby poprzez zjednoczenie z Nim budować rzeczywistość nieba na ziemi. - Chrystus jako doskonały przykład do naśladowania.	- Nowe przykazanie miłości.	2) zna nowe przykazanie miłości; 3) pragnie pytać Boga o Jego wolę, słuchać Go i wypełniać Jego słowa.
34	Bóg Ojciec karmi nas <i>Ojcze nasz, chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj</i>	- „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj” to wyrażenie naszej ufności względem Ojca, który dając nam życie obdarza nas wszelkimi koniecznymi dobrami materialnymi i duchowymi oraz dziękczynienie za to Boże błogosławieństwo. - „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj” to odniesienie także do Chleba Życia (Słowo Boże i Eucharystia)	- Modlitwa: Ojcze nasz. - Dobro otrzymywane od Boga – szacunek wobec Bożych darów i wdzięczność za nie.	1) rozumie rolę pracy ludzkiej i Bożego błogosławieństwa w procesie powstawania chleba; 2) potrafi wskazać, o co prosimy Boga w prośbie o chleb powszedni w Modlitwie Pańskiej; 3) ceni wartość chleba powszedniego i Chleba Eucharystycznego oraz pragnie dziękować za nie Bogu.
35	Bóg Ojciec przebacza nam i uczy przebaczenia <i>Ojcze nasz, odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom</i>	- „...i odpuść nam nasze winy”, to wyznanie naszej słabości i wiary w Boże miłosierdzie. - „...jako i my odpuszczamy naszym winowajcom”, to zobowiązanie do	- Modlitwa: Ojcze nasz. - Bóg Miłosiernym Ojcem. - Modlitwa przepraszania Boga. - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości – postawa przebaczenia bliźnim.	1) wie, że prosząc Boga o przebaczenie naszych przewinień, powinniśmy przebaczać również naszym winowajcom; 2) potrafi wyjaśnić, że przebaczenie to nie zapomnienie krzywd, ale zaniechanie woli zemsty i życzenie dobra sprawcy zła;

		<p>przebaczenia wyrządzonych nam krzywd, ponieważ odmowa przebaczenia braciom zamyka nasze serce także na miłość Ojca.</p> <p>- Prawdziwe przebaczenie jest na wzór i z pomocą Chrystusa, zawsze i w głębi serca, zamienia obrazę w życzliwość.</p>		<p>3) pragnie przebaczać zawsze tak, jak uczy Jezus.</p>
36	<p>Jezus uczy nas dobrego życia – Wielki Post</p> <p><i>Ojcze nasz, nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego</i></p>	<p>- Jezus jako przykład, zwyciężania pokusy do zła.</p> <p>- „I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego” to prośba o pomoc Bożą w trudzie walki ze złem.</p> <p>- Wielki Post to czas, by za wzorem Chrystusa pokonywać zło i czynić jak najwięcej dobra.</p> <p>- Szczególny charakter Wielkiego Postu (obrzęd posypania głów popiołem, usunięcie kwiatów z ołtarzy, fioletowy kolor szat liturgicznych).</p>	<p>- Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego – Wielki Post.</p> <p>- Nabożeństwa drogi krzyżowej.</p> <p>- Modlitwa: Ojcze nasz.</p> <p>- Sposoby walki z grzechem: odrzucanie pokus.</p>	<p>1) wie, że Jezus pokonał zło i chce przed złem ratować człowieka oraz że Wielki Post rozpoczyna się od Środy Popielcowej;</p> <p>2) potrafi wskazać przykłady dobra i jego zagrożenia;</p> <p>3) chce przeżyć Wielki Post jako czas czynienia dobra.</p>
37	<p>Jezus odpuszcza nasze grzechy</p>	<p>- Jezus odpuszcza grzechy paralitykowi.</p> <p>- znaczenie sakramentu pokuty w oparciu o</p>	<p>- Pojęcie sakramentu pokuty i pojednania.</p> <p>- Sakramentalna obecność Jezusa w Kościele</p>	<p>1) wie, że Jezus uzdrowił paralityka z choroby i przebaczył mu grzechy; przebacza grzechy także nam w sakramencie pokuty i pojednania;</p>

		<p>perykopę o uzdrowieniu paralityka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tajemnica wiary: Jezus ma moc odpuszczenia człowiekowi grzechów i przekazał ją Kościołowi. - Pan Jezus czeka na ludzi w sakramencie pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Modlitwa przeproszenia Boga. 	<p>2) potrafi przepraszać ludzi, wobec których postąpił źle i przepraszać Boga aktem pokutnym;</p> <p>3) wierzy, że Jezus przebacza grzechy i pragnie spotkania z Nim w sakramencie pokuty i pojednania.</p>
38	Krzyż Jezusa znakiem mocy i miłości	<ul style="list-style-type: none"> - Krzyż mówi o cierpieniu, ofierze i odkupieniu. Bez niego nie byłoby naszego zbawienia. - Z przebitego serca Chrystusa Miłosiernego płynie źródło Bożych łask. - Wezwanie do zaufania Jezusowi, który do końca nas umiłował i w swoim miłosierdziu, udziela nam swoich łask, wdzięczności Bogu za przeznaczenie nas do zbawienia oraz modlitwy o odkupienie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas. - Postawa czci i dziękczynienie Jezusowi za dar Jego ofiary. - Miłosierdzie Boże. - Modlitwa: Kłaniamy Ci się Jezu Chryste... 	<p>1) zna wizerunek Jezusa Miłosiernego i wymowę promieni wychodzących z Serca Jezusa na tym wizerunku; zna modlitwę „Kłaniamy Ci się Jezu Chryste”;</p> <p>2) umie podziękować Panu Jezusowi za Jego miłosierdzie, śmierć za nas i zmartwychwstanie;</p> <p>3) ceni Miłość Pana Jezusa, Jego miłosierdzie i Jego ofiarę na krzyżu, wierzy i ufa Mu.</p>
39	Jezus naszym Panem i Królem <i>Niedziela Palmowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus Król w oparciu o perykopę o tryumfalnym wjeździe Jezusa do Jerozolimy. - Naszą wiarę w Jezusa Króla i Pana wyznajemy publicznie, uczestnicząc w liturgii Niedzieli Palmowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Przesłanie roku liturgicznego: Niedziela Palmowa. - Modlitwa uwielbienia. 	<p>1) wie, że w Niedzielę Palmową obchodzimy pamiątkę wjazdu Jezusa do Jerozolimy;</p> <p>2) potrafi z wiarą uczestniczyć w procesji Niedzieli Palmowej;</p> <p>3) uznaje Jezusa swoim Panem i Królem; chce wziąć udział w liturgii Niedzieli Palmowej.</p>
40	Pan Jezus daje nam	<ul style="list-style-type: none"> - Część wprowadzenia w 	<ul style="list-style-type: none"> - Rok liturgiczny – 	<p>1) wie, że Pan Jezus podczas Ostatniej</p>

	<p>siebie <i>Wielki Czwartek</i></p>	<p>tajemnicę Misterium Paschalnego Chrystusa. - To, czego dokonał Pan Jezus podczas Ostatniej Wieczerzy dokonuje się w czasie każdej Mszy Świętej. - Msza Święta jest uczta, podczas której Chrystus utajony w znaku chleba przychodzi do człowieka i oddaje za niego swoje życie. To wielka tajemnica wiary.</p>	<p>elementy świętowania Wielkanocy – Triduum Paschalne: Wielki Czwartek. - Ustanowienie Eucharystii. - Eucharystia ofiarą Chrystusa i Kościoła, sakramentem jedności i miłości zbawczej, krzepiącej uczty, obecności Chrystusa.</p>	<p>Wieczerzy zamienił chleb w swoje Ciało, a wino w swoją Krew, a teraz czyni to samo przez kapłana podczas każdej Mszy Świętej; 2) potrafi śpiewać z innymi pieśń: <i>Idzie mój Pan</i>; 3) tęskni za spotkaniem z Panem Jezusem w Komunii Świętej.</p>
41	<p>Czczymy krzyż Jezusa <i>Wielki Piątek</i></p>	<p>- Krzyż Chrystusa jako znak miłości Boga do ludzi, znak zbawienia i pojednania ludzkości z Bogiem, które dokonało się przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa. - Pan Jezus podjął mękę i śmierć całkiem dobrowolnie, z miłością, aby uwielbić Ojca i zbawić ludzi. - Jezus umierający na krzyżu uczy prawdziwej bezinteresownej miłości. - Miłość Jezusa zwyciężyła zło (zmartwychwstanie).</p>	<p>- Rok liturgiczny – elementy świętowania Wielkanocy – Triduum Paschalne: Wielki Piątek. - Jezus Zbawicielem świata. - Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas. - Wdzięczność Panu Jezusowi za dar Jego ofiary.</p>	<p>1) wie, że Jezus umarł na krzyżu, ratując ludzi i tak okazał im swoją miłość; 2) potrafi powtórzyć samodzielnie lub z innymi modlitwy: <i>Któryś za nas cierpiał rany oraz Klaniamy ci się</i>; 3) chce ofiarować Bogu swoje cierpienia jako modlitwę za innych.</p>

Rozdział V. Czekam

Przyjdź, Panie Jezu!

42	Wierzymy w zmartwychwstanie Pana Jezusa. Wielkanoc	<ul style="list-style-type: none"> - Wigilia Paschalna obchodzona w noc Zmartwychwstania Pańskiego jako szczytowa celebracja paschy. - Celebracja ta, to centrum, wszystkich innych celebracji, święto radości i światła mające swój szczyt w liturgii Eucharystycznej. - Główna treść Orędzia Bożego o zmartwychwstaniu Jezusa, który zwyciężywszy śmierć i grzech żyje wśród nas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zwyczaje związane z obchodami Wielkanocy. - Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas. - Eucharystia ofiarą Chrystusa i Kościoła, sakramentem obecności Zmartwychwstałego Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że w Wielkanoc obchodzimy pamiątkę zmartwychwstania Jezusa; 2) zna formułę „Chrystus zmartwychwstał...”; 3) wierzy w obecność zmartwychwstałego Jezusa Chrystusa w Kościele, który jest Jego rodziną.
43	Pan Jezus jest z nami <i>Wniebowstąpienie Pańskie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Wniebowstąpienie Pańskie to ważna prawda naszej wiary. Chrystus chociaż wstąpił do nieba, nadal kontynuuje swoje dzieło we wspólnocie Kościoła. Pozostał w sakramentach świętych, szczególnie w Eucharystii, w słowie Bożym, podczas 	<ul style="list-style-type: none"> - Uroczystości roku liturgicznego – Wniebowstąpienie Pańskie. - Kościół realizujący posłannictwo Chrystusa. - Obecność Chrystusa w Kościele. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Pan Jezus wstąpił do nieba, zna obietnicę o Jego obecności wśród ludzi; 2) potrafi wskazać niektóre znaki obecności Pana Jezusa w Kościele: (Pismo Święte, chrzest święty, sakrament pokuty i pojednania i Eucharystię); uczy się na pamięć aktu nadziei; 3) wierzy w obecność Pana Jezusa w poznanych znakach; chce zwracać się w modlitwie do Pana Jezusa.

		<p>modlitwy i w czynach miłości.</p> <ul style="list-style-type: none"> - O obecności Chrystusa przypominają także krzyże, obrazy, świątynie i dzieła miłosierdzia. 		
44	<p>Przyjmujemy Ducha Świętego <i>Zesłanie Ducha Świętego</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Duch Święty jako Ten, któremu oddajemy chwałę wraz z Ojcem i Synem. - Gołębica, wiatr, ogień to biblijne obrazy mówiące działaniu Ducha Świętego. - Paraklet znaczy Pocieszyciel - zbawcze orędzie pocieszenia, które spływa na nas od Boga i wzywa nas do odpowiedzi. - Chrzest św. jako moment otrzymania daru Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uroczystości roku liturgicznego – Zesłanie Ducha Świętego. - Zesłanie Ducha Świętego. - Duch Święty prowadzi i umacnia życie Kościoła. - Owoce chrztu świętego – dar Ducha Świętego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Duch Święty jest Pocieszycielem; 2) kojarzy obrazy Ducha Świętego z Jego działaniem (gołębica, wiatr, płomień); 3) chce prosić Ducha Świętego o pomoc, np. w czynieniu dobra.
45	<p>Słuchamy Dobrej Nowiny o Jezusie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ewangelia to radosna, szczęśliwa nowina, jaką niesie ze sobą Księga. - Jezus Chrystus – główny Bohater Ewangelii – to nosiciel Dobrej Nowiny o Bogu, który przychodzi na ziemię, by objawić swoją miłość wobec każdego człowieka. - Słuchając i czytając Pismo Święte spotykamy się z żywym Bogiem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pismo Święte – Ewangelia – księgą wiary. - Znaczenie Pisma Świętego – Ewangelii w życiu człowieka. - Misja Kościoła – głoszenie Dobrej Nowiny. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, co oznacza słowo <i>Ewangelia</i>; 2) potrafi wymienić osoby, które przekazują mu Dobrą Nowinę o Jezusie i kochającym Ojcu; 3) chce słuchać z uwagą i czią słowa Bożego.

		- Cześć oddawana Ewangelii to cześć okazywana Chrystusowi.		
46	Słuchamy Pana Jezusa	- Zaproszenie do podjęcia i realizacji wezwania chrzcielnego: „Prosimy Cię, aby te dzieci mogły słuchać Twojej świętej Ewangelii, wypełniać ją i być jej świadkiem”.	- Przykłady życia wg. Ewangelii – św. Marcin z Tours. - Postawa zaufania do Pana Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - wypełnianie czynów apostoelskich.	1) wie, że w Ewangelii Pan Jezus ukazuje, jak żyć, by służyć Mu i być szczęśliwym; 2) potrafi powiedzieć, co dobrego zrobił św. Marcin; 3) pragnie słuchać Jezusa Chrystusa i wypełniać Jego naukę.
47	Pan Jezus zaprasza nas na Ucztę. Ostatnia Wieczerza – Eucharystia – Msza Święta	- Eucharystia – dziękczynienie Bogu bycie w postawie synowskiej wobec Boga i w postawie braterskiej wobec bliźniego. - Eucharystia – uczta, na którą jesteśmy zapraszani przez samego Pana Jezusa. - Eucharystia – historia Boga, który chce być blisko nas.(stół – to symbol spotkania). - W Eucharystii – ofiara Chrystusa i pokarm na drogę życia.	- Eucharystia jako dziękczynienie, krzepiąca uczta, sakrament jedności i miłości zbawczej . - Obecność Chrystusa w Eucharystii. - Pojęcie Komunia Święta. - Sposoby przygotowania do uczestnictwa we Mszy Świętej i przyjęcia Komunii Świętej.	1) wie, że Msza Święta to uczta, na którą zaprasza nas Jezus, 2) potrafi powiedzieć, jak przygotowuje się do przyjęcia Pana Jezusa w Komunii Świętej; 3) chce spotykać się z Jezusem na Mszy Świętej.

Rozdział VI. Czuwam z Maryją i świętymi

Razem czuwajmy

48	Matko Boża, prowadź nas	- Nabożeństwa majowe w kościołach, przy	- Rok liturgiczny – Maj jako miesiąc poświęcony	1) wie, że ludzie modlą się do Matki Bożej, jako Mamy wszystkich ludzi,
----	-------------------------	---	---	---

		<p>przydrożnych kapliczkach, grotach i krzyżach, ku czci Najświętszej Maryi Panny.</p> <p>- Maryja jako Pośredniczka – cierpliwie, jak dobra Matka, prowadzi nas do swojego Syna. (perykopa o weselu w Kanie Galilejskiej).</p>	<p>Matce Bożej.</p> <p>- Maryja jako Matka Chrystusa i nasza, Pośredniczka, wzór do naśladowania.</p> <p>- Modlitwa maryjna, nabożeństwa majowe.</p>	<p>2) potrafi wyjaśnić, że Matka Boża prowadzi do Pana Jezusa, do nieba,</p> <p>3) chce oddawać cześć Matce Bożej.</p>
49	Idziemy z Panem <i>Jezusem Boże Ciało</i>	<p>- Jezus Chrystus ustanowił Sakrament Eucharystii - przemienił zwyczajny chleb w swoje Ciało.</p> <p>- Obecność Chrystusa w Eucharystii w tabernakulum w kościele.</p> <p>- Uroczystość Najświętszego Ciała – procesja z Najświętszym sakramentem.</p> <p>- Uczestnictwo w procesji Bożego Ciała jest formą wyznania naszej wiary.</p>	<p>- Uroczystości roku liturgicznego – Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej.</p> <p>- Ustanowienie Eucharystii.</p> <p>- Obecność Chrystusa w Eucharystii.</p> <p>- Pojęcie Najświętszy Sakrament.</p>	<p>1) wie o obecności Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie i wie, jak wygląda procesja w Boże Ciało;</p> <p>2) potrafi wymienić „mieszkania” Jezusa;</p> <p>3) chce wziąć udział w procesji w Boże Ciało; chce modlić się przed Najświętszym Sakramentem.</p>
50	Miłujmy się wzajemnie	<p>- Powołanie do służby innym we wspólnocie Kościoła wynikające z sakramentu chrztu św.</p> <p>- Prawo do przyjmowania sakramentów, do karmienia się słowem Bożym i korzystania z</p>	<p>- Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości – owoce chrztu św. i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia.</p> <p>- Wiara źródłem ludzkiej życzliwości, pogody ducha, radości. -</p>	<p>1) wie, że Pan Jezus przyniósł nowe przykazanie miłości i zna jego treść;</p> <p>2) potrafi kierować się w swoim postępowaniu przykazaniem miłości;</p> <p>3) potrafi docenić miłość, jaką jest obdarzany każdego dnia.</p>

		<p>innych pomocy duchowych Kościoła wynikające z sakramentu chrztu św.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bóg jest miłością a więc wszystko czego dla nas chce, sprowadza się do udzielania siebie w miłości. - Jezus wskazuje nam jedyną drogę i sens życia: miłość na Jego wzór. 	<p>Sposoby tworzenia wspólnoty i jedności w klasie, rodzinie, parafii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niesienie pomocy innym. 	
51	Mamy kochać Jezusa!	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus przepowiada sąd ostateczny: nasza postawa wobec bliźniego objawi przyjęcie lub odrzucenie łaski i miłości Bożej. - Traktowanie drugiego człowieka jak bliźniego, w którym jest obecny Chrystus to kolejny obowiązek, wypływającym z chrztu św. - Praktykowanie życia moralnego ożywianego przez miłość to źródło prawdziwej wolności dzieci Bożych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości, pogody ducha, radości. - Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie i parafii. - Pomoc innym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Pan Jezus jest obecny w każdym człowieku; 2) potrafi dostrzec potrzeby innych ludzi; 3) nie chce pracować nad postawą bezinteresownej pomocy drugiemu człowiekowi.
52	Jezus uczy nas kochać wszystkich ludzi	<ul style="list-style-type: none"> - Jezusowy nakaz: „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody...” (Mt 28,19-20) realizowany przez Apostołów i ich następców (misjonarzy: 	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus posyła swoich uczniów na cały świat z Ewangelią. - Chrześcijanin troszczy się, by Jezus i Jego dzieło dotarło do wszystkich, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Jezus pragnie szczęścia wszystkich ludzi bez względu na kolor skóry i wie również, że jeszcze nie wszyscy słyszeli o Panu Jezusie; 2) potrafi sam opowiedzieć, co już wie o Jezusie;

		<p>kapłanów, siostry zakonne i świeckich).</p> <p>- Kościół ze swej natury jest misyjny, ponieważ chce wszystkich ludzi doprowadzić do zbawienia, wszyscy są powołani do tego aby być dziećmi Bożymi.</p>	<p>którzy Go nie znają.</p> <p>- Pełnienie czynów apostołskich i dzielenie się z innymi swą wiedzą o Bogu.</p>	<p>3) dostrzega potrzebę modlitwy za misje.</p>
53	Czuwamy i modlimy się	<p>- Rok liturgiczny to żywa rzeczywistość, którą tworzy osoba i misterium Chrystusa, nieustannie aktualizujące się w czasie, realizowanie się Królestwa Bożego w życiu człowieka.</p> <p>- Niedziela to dzień Pański, w którym Kościół obchodzi pamiątkę Zmartwychwstania Chrystusa, raz w roku celebrowaną w sposób szczególny na Wielkanoc.</p>	<p>- Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego i jego najważniejszych uroczystości – eschatologiczny wymiar jego przeżywania.</p> <p>- Niedziela pamiątką zmartwychwstania Chrystusa.</p> <p>- Elementy świętowania niedzieli.</p>	<p>1) wie, że kolor szat liturgicznych księdza przypomina rodzinie Pana Jezusa o treści obchodzonych uroczystości;</p> <p>2) potrafi wymienić najważniejsze uroczystości: Wielkanoc i Boże Narodzenie;</p> <p>3) pragnie wiernie pamiętać o Jezusie, który jest Panem i Królem nieba i ziemi.</p>
54	Święty Franciszek	<p>- Każdy człowiek powołany jest do miłości i do świętości.</p> <p>- Święty Franciszek pokazuje nam, jak odkrywać ślady Boga w pięknie otaczającego nas świata, aby tym samym odpowiedzieć na miłość Stwórcy.</p> <p>- Człowiek jest</p>	<p>- Przykłady życia Ewangelią – św. Franciszek</p> <p>- Dobro otrzymane od Boga – piękno stworzonego świata.</p> <p>- Wdzięczność Bogu Stworzycielowi świata.</p>	<p>1) wie, że św. Franciszek jest wzorem miłości Boga i szanowania stworzenia Bożego;</p> <p>2) potrafi opowiedzieć o ulubionym stworzeniu i łączy jego istnienie z Bogiem Stwórcą;</p> <p>3) chce szanować stworzenie Boże na wzór świętego Franciszka.</p>

		najważniejszym stworzeniem w oczach Boga.		
55	Z Panem Jezusem na wakacje	<ul style="list-style-type: none"> - Znaczenie czasu wolnego dla duchowego rozwoju człowieka. - Bóg chce, aby człowiek nie tylko dobrze pracował, ale, by także dobrze wypoczywał. - Pan Jezus czeka na naszą miłość również podczas wakacji. - Motywy wierności Bogu w każdym czasie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości – odpowiedzialność za swoje życie religijne podczas wakacji. - Modlitwa indywidualna, świętowanie niedzieli – niedzielna Eucharystia. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Jezus będzie przy nim także w czasie wakacji; 2) potrafi powiedzieć o swoich obowiązkach podczas wakacji; 3) będzie pamiętał o codziennej modlitwie i niedzielnej Eucharystii – chce być wierny Jezusowi.

VI. Wymagania edukacyjne z religii w klasie 2 szkoły podstawowej zgodne z Programem nauczania religii „W drodze do Wieczernika” nr AZ-1-01/10

z 9.06.2010 r.

Rozdział I. Słuchamy słów Boga

Mów, Panie!

Lp .	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z Programu nauczania religii	Treści z Podstawy programowej	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1.Wiedza – co uczeń wie? 2.Umiejętności – co uczeń potrafi? 3.Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
1.	Słuchamy ludzi i Boga	<ul style="list-style-type: none"> - Katechetyczne powitanie w imię Jezusa Chrystusa. Katecheza jako spotkanie z Nim i dla Niego. - Co to znaczy słuchać kogoś? 	<ul style="list-style-type: none"> - Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu - Bóg zaprasza nas do przyjaźni - Postawy służące słuchaniu 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że na katechezie spotykamy się ze względu na Jezusa Chrystusa; 2) potrafi zaśpiewać z innymi piosenkę: <i>Chcemy słuchać Cię</i>; 3) chce brać udział w katechezie.

		<ul style="list-style-type: none"> - Warunki i postawy słuchania. Ludzie i Bóg mówią do nas, a my ich słuchamy. - Wprowadzenie w katechezę z rozdziału I poświęcone znaczeniu Pisma Świętego w życiu chrześcijańskim. 	<p>drugiego człowieka i dobremu rozumieniu jego słów.</p>	
2.	Bóg mówi do nas w pięknie stworzonego świata	<ul style="list-style-type: none"> - Świat mówi nam o Stwórcy. Bóg mówi do człowieka przez świat, który stworzył. - W stworzeniu świata wyraża się miłość Stwórcy do człowieka i Jego troska o nas. - Akt stworzenia świata to początek historii zbawienia. - Piękno przyrody to odbicie piękna, dobroci i miłości Boga, wezwanie Boga do człowieka. - Nasza odpowiedź to wdzięczność - <i>Hymn o stworzeniu</i> – prawda o początku świata i jego celu . 	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg Stworzycielem świata. - Ślady darów Bożych w codzienności - Stworzenie świata przejawem miłości Boga. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) zna sens hymnu o stworzeniu świata, wierzy, że świat jest stworzony przez Boga, który nas kocha; 2) potrafi powtórzyć z innymi: <i>Wierzę w Boga, Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi;</i> 3) pragnie wyrażać wdzięczność Bogu za piękno w świecie.
3.	Bóg mówi do nas w Piśmie Świętym	<ul style="list-style-type: none"> - Różne sposoby komunikacji między ludźmi. - Bóg zawsze pierwszy przemawia do człowieka, a w sposób szczególny czyni to na kartach Pisma Świętego. - W Piśmie Świętym Bóg mówi do człowieka na sposób ludzki. - Człowiek jest wezwany do odpowiedzi na słowo Boże. - Stary i Nowy Testament. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postawy służące słuchaniu. - Pismo Święte księgą wiary. - Znaczenie Pisma Świętego w życiu człowieka. - Umiejętność uważnego słuchania Pisma Świętego. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedź na Jego wezwanie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Pismo Święte, czyli słowo od Boga, dzieli się na Stary i Nowy Testament; 2) zna aklamację, którą wypowiada się przed i po czytaniu Pisma Świętego w czasie liturgii; 3) coraz bardziej pragnie poznawać Pismo Święte; chce aktywnie uczestniczyć w liturgii słowa.
4.	Bóg mówi do nas przez Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg wyznaje nam swoją miłość w słowach i czynach 	<ul style="list-style-type: none"> - Znaczenie Pisma Świętego w życiu człowieka. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Bóg przemówił najpełniej przez Jezusa, przez Niego okazał i

	Chrystusa	<p>Jezusa zapisanych na kartach Ewangelii.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bóg przez Jezusa ukazuje swą moc i miłość do dzieci – wskreszenie córki Jaira (Mt 9, 18–19. 23– 26; Mk 5, 41– 42) oraz błogosławieństwo dzieci przez Jezusa (Łk 18,16). - Jezus Chrystus także dziś pragnie dobra dzieci: jest obecny i działa wśród nas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus Słowem Boga. - Publiczna działalność Jezusa - Postawa zaufania do Boga. 	<p>okazuje nam miłość;</p> <p>2) potrafi opowiedzieć o wskrzeszeniu córki Jaira;</p> <p>3) widzi, jak cenna jest wiara w obecność Jezusa i pragnie Mu ufać.</p>
5.	Bóg mówi do nas przez ludzi	<ul style="list-style-type: none"> - Prorok to człowiek powołany przez Boga, aby – w Jego imieniu i z Jego woli – przepowiadał i działał wśród ludu. - Prorocy wzywali do nawrócenia i wierności Prawu Przymierza, przygotowując naród wybrany do przyjścia obiecane Mesjasza i przyjęcia zbawienia. - Stary Testament: większość autorów nieznana i czas powstania trudny do określenia. - Nowy Testament i jego autorzy, czas powstania między 50 a 150 rokiem po narodzeniu Chrystusa. - Stary Testament można zrozumieć dopiero w świetle Nowego Testamentu. -Bóg mówi w Kościele: papież i biskupi, dalej kapłani i diakoni 	<ul style="list-style-type: none"> - Pismo Święte księgą wiary. - Prorocy przekazicielami obietnicy. - Pojęcia: prorok, apostoł. - Bliskość i obecność Boga w naszym życiu. - Znaczenie Pisma Świętego w życiu człowieka . 	<p>1) wie, że Bóg przemawiał i przemawia do człowieka przez ludzi; zna pojęcie prorok, Apostoł, papież;</p> <p>2) potrafi wymienić Ewangelistów;</p> <p>3) z szacunkiem i wiarą odnosi się do osób (postaci) z Pisma Świętego oraz do ludzi, przez których dzisiaj przemawia Bóg: Ojca świętego, kapłanów, katechetów i osoby z rodziny.</p>

		a także świeccy głównie przez świadectwo życia i wyznanie wiary.		
6.	Bóg mówi do nas w głosie sumienia	<ul style="list-style-type: none"> - Sumienie jako wewnętrzny głos wzywający człowieka do czynienia dobra a unikania zła, wynikający z wypisanego w sercu człowieka Bożego prawa. - Sumienie jako tajemnica, trudna do określenia. - Człowiek powinien stale rozwijać swoje sumienie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bliskość i obecność Boga wśród nas. - Pojęcie i znaczenie sumienia. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) zna pojęcie <i>sumienia</i>; 2) potrafi zastosować pojęcie <i>sumienia</i> w konkretnych sytuacjach; 3) pragnie dokonywać wyboru dobra, zgodnie z sumieniem, jako głosem Boga.
7.	Bóg wzywa, byśmy słuchali Pana Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> - Wydarzenie na górze Tabor, z położeniem akcentu na słowa, które Apostołowie usłyszeli od Boga Ojca: Bóg utożsamia swój Boski Autorytet z nauczaniem Jezusa Chrystusa. - Wydarzenie przemienienia przeżywane w wierze jest umocnieniem dla chrześcijan wszystkich pokoleń. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus Słowem Boga. - Jezus obiecany Zbawicielem. - Jedność działania Ojca i Syna. - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że sam Bóg polecił ludziom słuchać Jezusa Chrystusa; 2) potrafi powtórzyć modlitwę <i>Akt miłości</i>; 3) deklaruje swoje pragnienie słuchania Pana Jezusa sercem (zaangażowania osobistego).
8.	Maryja uczy nas słuchać Pana Jezusa. Modlitwa różańcowa	<ul style="list-style-type: none"> - Modlitwa różańcowa jest chrystocentryczna i ewangeliczna, a jednocześnie Maryjna. - Różaniec jako spojrzenie na Jezusa oczyma Maryi. - Różaniec jest jakby „szkołą” Maryi, w której Ona uczy nas Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Maryja Matką Chrystusa i naszą. - Cześć oddawana Matce Bożej. - Rok liturgiczny – nabożeństwo różańcowe. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, co to jest modlitwa różańcowa; 2) potrafi wymienić części różańca; 3) pragnie modlić się na różańcu szczególnie w październiku;
9.	Wypełniamy słowa Pana Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> - Perykopa biblijna o domu zbudowanym na skale i na piasku. - Postawa słuchania słowa 	<ul style="list-style-type: none"> - Nauczanie Jezusa w przypowieściach. - Religijny wymiar rzeczywistości. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) zna przypowieść o domu na piasku i na skale; 2) rozumie tę przypowieść jako wezwanie do wypełniania słowa

		<p>Bożego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wartość życia zgodnego z nauką Jezusa. - Odkrywanie woli Bożej w codzienności i podjęcie wysiłku jej realizacji w naszym życiu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bliskość i obecność Boga w naszym życiu. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie, parafii. 	<p>Bożego w codziennym życiu;</p> <p>3) pragnie słuchać i wypełniać słowa Jezusa.</p>
--	--	---	---	---

Rozdział II. Odpowiadamy Bogu

Oto ja, pošlij mnie

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1.Wiedza – co uczeń wie? 2.Umiejętności – co uczeń potrafi? 3.Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
10.	Jezus zaprasza nas do rozmowy	<ul style="list-style-type: none"> - Modlitwa jest odpowiedzią człowieka na miłość Boga. Jest spotkaniem człowieka z Bogiem - Modlitwa jest darem Boga. To Bóg chce, abyśmy się modlili i dzięki Niemu możemy się modlić. - Modlitwa chrześcijanina to nie obowiązek, ale wielki zaszczyt i łaska Boża. - Bóg dał nam modlitwę, abyśmy mogli z Niego czerpać jak ze źródła żywej wody. 	<ul style="list-style-type: none"> - Właściwe formy komunikowania się z innymi. - Pojęcie i formy modlitwy. - Modlitwa indywidualna i wspólnotowa. - Bliskość i obecność Boga wśród nas. - Wiara źródłem pogody ducha i radości. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) zna obietnicę Chrystusa, że będzie On zawsze tam, gdzie ludzie się modlą (Mt 18, 20); wie, że modlitwa może być indywidualna i wspólnotowa; 2) potrafi odpowiednio zachować się podczas modlitwy; 3) chce się modlić; wierzy w obecność Chrystusa we wspólnocie modlących się.
11.	Przyjmujemy słowo Boże	<ul style="list-style-type: none"> - Ziarno jest symbolem życia, witalności. Rozwija się i przynosi owoc. Potrzebuje jednak odpowiednich warunków. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nauczanie Jezusa w przypowieściach. - Uważne słuchanie słowa Bożego. - Postawa zaufania do Boga 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, co znaczy być dobrym słuchaczem słowa Bożego; 2) potrafi na podstawie ilustracji opowiedzieć przypowieść o siewcy; 3) chce być „żyzną ziemią”, czyli

		<ul style="list-style-type: none"> - Biblijna przypowieść o siewcy. - Porównanie ziemi i wzrostu ziaren do ludzkich postaw wobec słowa Bożego. - Odwołanie się do doświadczeń i wyborów życiowych dziecka. 	i odpowiedzi na Jego wezwanie.	dobrze postępować.
12.	Dobre serca świętych. Uroczystość Wszystkich Świętych	<ul style="list-style-type: none"> - Święci to nasi przyjaciele, którzy nam doradzają i wskazują na prostą drogę do Pana Boga. - To Bóg uświęca swoich przyjaciół, którzy pragną być blisko Niego. - Czyściec to oczyszczenie ze skutków grzechów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Przykłady życia według Ewangelii. - Naśladownictwo świętych. - Bóg zaprasza nas do przyjaźni, jest zawsze blisko nas, obdarza łaską. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Bóg przygotował dla ludzi niebo; rozumie ogólnie pojęcie czyśćca; 2) potrafi wymienić kilku świętych kanonizowanych i opowiedzieć o co najmniej jednym z nich; potrafi modlić się za zmarłych; 3) pragnie zaprzyjaźnić się z Panem Jezusem, czyli być świętym.
13.	Chcemy być blisko Boga jak w raju	<ul style="list-style-type: none"> - Człowiek został stworzony na obraz i podobieństwo Boga i jako podobny do Stwórcy, może kochać tak jak Bóg. - Raj jako pierwotna wspólnota człowieka ze Stwórcą przede wszystkim w kontekście kształtowania obrazu Boga, dobrego i kochającego Ojca. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu. - Bóg zaprasza nas do przyjaźni i obdarza łaską. - Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości. - Stworzenie świata i ludzi. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że człowiek jest stworzony przez Boga i każde życie ludzkie jest darem Boga; 2) umie wytłumaczyć, dlaczego ludzie w raju byli szczęśliwi; 3) coraz bardziej pragnie być blisko Boga.
14.	Chcemy ufać Bogu jak Abraham	<ul style="list-style-type: none"> - Opowiadanie o Abrahamie mówi nam przede wszystkim o wierności Boga, który zawsze dochowuje swojej obietnicy. - Abraham, ojciec naszej wiary, całym sercem oddał się Bogu i swoim życiem uczy nas 	<ul style="list-style-type: none"> - Postaci biblijne przykładem życia wiary. - Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu. - Bóg zaprasza nas do przyjaźni. - Postawa zaufania do Boga 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, kim był Abraham; wie, co znaczy <i>zawierzyć Bogu</i>; 2) potrafi śpiewać refren piosenki: <i>Ruszaj</i>; 3) coraz bardziej pragnie ufać Bogu i zawierzać Mu swoje życie.

		<p>odpowiadać na Boże wezwanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bóg pragnie, by człowiek Mu zaufał i zawierzył samego siebie. Od nas zależy, czy odpowiemy na Boże wezwanie tak jak Abraham. 	<p>i odpowiedzi na Jego wezwanie.</p>	
15.	<p>Chcemy wypełniać polecenia Boga jak Mojżesz</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg, który objawia się Mojżeszowi, „Bóg Abrahama, Izaaka i Jakuba” zabiega o człowieka, o swój lud i jego losy. - Mojżesz jako wielki przyjaciel Boga, który wiernie wypełnia Jego plan. Bóg działa i spełnia wszystko, co obiecał. - Grzech, wady i słabości zniewalają człowieka, Bóg wzywa go do wolności dziecka Bożego. Dzięki opiece Boga jest to możliwe. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postaci biblijne przykładem życia wiary. - Bliskość i obecność Boga w naszym życiu. - Sposoby walki z grzechem. - Konieczność do zbawienia łaski, darmowego daru Bożego. - Bóg zaprasza do przyjaźni i obdarza łaską. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że Bóg objawił się Mojżeszowi, aby wyzwolić swój lud z niewoli; 2) potrafi powtórzyć prolog Dekalogu: <i>Jam jest...</i>; 3) pragnie zwalczać swoje wady i słabości, które go zniewalają, aby zgodnie z wezwaniem Boga osiągnąć wolność dziecka Bożego.
16.	<p>Chcemy słuchać Boga jak Samuel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg mówi do człowieka na różne sposoby. - Samuel: wzór wsłuchiwanie w słowa Boga i natychmiastowej gotowości służenia swemu Panu. - Bóg każdego z nas wzywa po imieniu na chrzcie świętym, powołując nas do swojej służby, która polega na miłości do Boga i ludzi, wyrażającej się w czynieniu dobra. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postaci biblijne przykładem życia wiary. - Sposoby poznania Boga. - Postawy służące słuchaniu. - Owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, kim był Samuel; 2) potrafi wyjaśnić, że służba Bogu polega na miłości; 3) pragnie coraz lepiej słuchać Boga i odpowiadać Mu swoją miłością.
17.	<p>Kochający Władca naszych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Królestwo, które głosi Jezus Chrystus, nie jest z tego świata. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że królestwo Boże jest inne niż królestwa na ziemi;

	serc. Jezusa Chrystusa, Króla wszechświata	<ul style="list-style-type: none"> - Królowanie Chrystusa to miłość Boża aż po śmierć i zwycięstwo przez zmartwychwstanie. - Prawo Królestwa Bożego to miłość bliźniego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół realizujący posłannictwo Chrystusa. - Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości. - Bóg zaprasza nas do przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską. - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości, pogody ducha, radości. - Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie, parafii. 	<ul style="list-style-type: none"> 2) potrafi opowiedzieć o królestwie Bożym (Pan Jezus jest jego królem; panuje w nim miłość i zgoda, jest wieczne); 3) pragnie żyć tak, jak uczył Chrystus: kochać Boga i ludzi wokół.
18.	Bóg wzywa nas do nawrócenia. Advent	<ul style="list-style-type: none"> - Advent to przygotowanie na obchody przyjścia Jezusa Chrystusa w liturgii Bożego Narodzenia oraz na powtórne Jego przyjście na końcu świata. - Jan Chrzciciel – poprzednik Jezusa, który nawołuje nas do nawrócenia. - Nasze przygotowanie na podwójne przyjście Chrystusa to radosne czuwanie, które wymaga nieustannego nawracania i pokuty. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego: Advent. - Powtórne przyjście Pana Jezusa. - Postaci biblijne przykładem życia wiary. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, kto to był Jan Chrzciciel i do czego wzywał; 2) potrafi wyjaśnić co znaczą słowa „Advent” i „nawrócić się”; 3) pragnie przygotować się do świąt Narodzenia Pańskiego.
19.	Od Maryi uczymy się mówić Bogu: „Tak”	<ul style="list-style-type: none"> - Modlitwa „Zdrowaś Maryjo” to słowa Boga skierowane przez anioła do Maryi w chwili zwiastowania. - Bóg wzywa, nas byśmy – wzorem Maryi – zaufali Mu, przyjęli Jego wolę i wypełniali zadania, jakie On stawia przed nami. - Bóg odkrywa swe tajemnice 	<ul style="list-style-type: none"> - Maryja Matką Jezusa i naszą. - Maryja wzorem rozmodlenia. - Wybrane modlitwy: Pozdrowienie anielskie. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) zna wydarzenie Zwiastowania; 2) potrafi powiedzieć swoimi słowami, co to są „tajemnice Boże” i modlić się słowami <i>Pozdrowienia anielskiego</i>; 3) pragnie, na wzór Maryi, coraz bardziej ufać Bogu i kochać Go.

		tym, którzy otwierają się na Jego Miłość.		
20.	Z Matką Bożą wysławiamy Boga	<p>- Nawiedzenie świętej Elżbiety przez Matkę Bożą: Maryja spieszy nie tylko pomóc, ale także dzielić radość Elżbiety, którą Bóg wysłuchał i obdarzył potomstwem. Obie kobiety zachowują wobec siebie pokorę i okazują wielką radość i uwielbienie Boga.</p> <p>- Hymn Magnificat – uwielbienie Boga przez Maryję.</p> <p>- Prawdziwa radość wypływa z bliskości Boga.</p>	<p>- Maryja, Matka Jezusa i nasza, wzorem modlitwy.</p> <p>- Modlitwa uwielbienia.</p> <p>- Wiara źródłem radości i pogody ducha.</p>	<p>1) zna wydarzenie Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny;</p> <p>2) potrafi powtórzyć w grupie pierwszy werset <i>Magnificat</i>;</p> <p>3) potrafi dzielić się z innymi radościami i mówić o tym Bogu.</p>

Rozdział III. Dziękujemy Bogu

Dziękuję, o Panie

Lp .	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1.Wiedza – co uczeń wie? 2.Umiejętności – co uczeń potrafi? 3.Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
21.	Bóg jest z nami Boże Narodzenie	<p>- Syn Boży staje się Człowiekiem, rodzi się w Betlejem. Jest darem Ojca, który już pierwszym ludziom dał obietnicę zbawienia człowieka.</p> <p>- Bogate tradycje świąteczne wyrażają doniosłość tajemnicy Bożego Narodzenia: łamanie opłatka jako znak miłości.</p>	<p>- Zwyczaje związane z obchodami Świąt Bożego.</p> <p>- Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego: Boże Narodzenie.</p> <p>- Religijny wymiar Bożego Narodzenia.</p> <p>- Wybrane kolędy.</p>	<p>1) wie, jakie jest znaczenie świąt Bożego Narodzenia dla chrześcijan;</p> <p>2) potrafi opowiedzieć o tradycji Świąt Bożego Narodzenia i zna zadaną kolędę;</p> <p>3) pragnie przeżywać dobrze święta Bożego Narodzenia.</p>

		Ustrojona choinka ukazuje obfitość łask Bożych. - Msza Święta o północy - Pasterka jako szczyt radosnych przeżyć z przyjścia Pana Jezusa.		
22.	Bóg przychodzi do wszystkich ludzi. Objawienie Pańskie	- Uroczystość Objawienia Pańskiego to jedno z najstarszych świąt w Kościele. - Pokłon Trzech Mędrców jest symbolem hołdu składanego Bogu Wcielonemu przez świat pogan, czyli wszystkich ludzi.	- Jezus Słowem Boga. - Bóg zaprasza do przyjaźni, jest blisko nas. - Wybrane kolędy.	1) zna fragmenty opowiadania o pokłonie Trzech Mędrców (Króli); 2) potrafi zaśpiewać z innymi kolędę: <i>Jakaż to gwiazda</i> ; 3) pragnie dziękować Bogu za to, że dał się poznać ludziom na całym świecie.
23.	Józef – odważny Opiekun Jezusa	- Postać Józefa, świętego Opiekuna małego Jezusa, jako wzór, orędownika i świętego przyjaciela dla członków rodzin, którzy uczą się odpowiedzialności i troskliwości w oparciu o jego zaufanie Bogu oraz dla osób samotnych lub duchownych: jako ideału duchowego ojcostwa.	- Postaci biblijne przykładem życia wiary. - Naśladownictwo świętych. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie.	1) wie, kto to był św. Józef i za co go podziwiamy i kochamy; 2) potrafi wymienić, kto należy do Rodziny Świętej; 3) pragnie być odpowiedzialny, opiekuńczy, odważny i troskliwy.
24.	Jezus uczy nas kochać Boga Ojca	- Dwunastoletni Jezus pozostający w świątyni odsłania Maryi, Józefowi i nam, co stanowi istotę Jego misji: wypełnienie woli Ojca. - Prawda wyrażona przez Jezusa, że nie ma nikogo ważniejszego od Boga Ojca i nie ma zadania ważniejszego od woli Ojca.	- Jedność działania Ojca i Syna. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie.	1) zna historię dwunastoletniego Jezusa znajdującego się w świątyni; 2) potrafi powiedzieć, jak dziecko może pełnić wolę Boga Ojca; 3) coraz bardziej pragnie żyć zgodnie z wolą Bożą.
25.	Jezus jest Synem Bożym.	- Wydarzenie Chrztu Jezusa. - Pojęcie „Chrystus” czyli	- Publiczna działalność Jezusa Chrystusa.	1) wie, że słowo Chrystus znaczy „namaszczony”;

	Chrzest Pański	<p>„namaszczoney”. Chrystus jest namaszczoney Duchem Świętym.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak krew baranka uwolniła Izraelitów od śmierci i wyzwoliła z niewoli egipskiej, tak Jezus Chrystus, Baranek Boży, uwolni nowy lud Boży od śmierci wiecznej i niewoli grzechu. - Chrystus, obecny w Komunii Świętej, przyjmującym Go głodzi grzechy i daje życie w wolności dzieci Bożych. - Wyznajemy naszą wiarę w moc Baranka Bożego w modlitwie: <i>Baranku Boży</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - Jedność działania Ojca, Syna i Ducha Świętego - Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas. - Eucharystia ofiarą Chrystusa i Kościoła, obecność Chrystusa w Eucharystii. 	<ul style="list-style-type: none"> 2) potrafi powtórzyć modlitwę <i>Baranku Boży...</i>; 3) pragnie spotkać się z Jezusem Chrystusem podczas Eucharystii; wierzy w moc Baranka Bożego, który głodzi grzechy.
26.	Jezus jest Panem nieba i ziemi	<ul style="list-style-type: none"> - W opowiadaniu o uciszeniu burzy na morzu św. Marek ukazuje Jezusa jako Pana natury, czyli Boga. - Jezus wypomina uczniom brak wiary. Uczniowie wobec mocy Jezusa przestali bać się burzy, i zobaczyli w nim Boga. - Jezus zwycięża zło, jest Panem nie tylko natury, ale i świata duchowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publiczna działalność Jezusa . - Jezus obiecany Zbawicielem. - Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na jego wezwanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) zna opowiadanie o uciszeniu burzy; 2) potrafi wyrazić zaufanie do Pana Jezusa słowami piosenki <i>Gdy na morzu</i>; 3) ufa Panu Jezusowi; nie boi się przyznać do winy i wziąć odpowiedzialność za swoje postępowanie.
27	Widzieć to, co najważniejsze	<ul style="list-style-type: none"> - Uzdrawienie niewidomego Bartymeusza (Mk 10, 46-52) jako przykład cudów Jezusa Chrystusa, który czyni dobro. - Także my potrzebujemy uzdrowienia, aby przejrzeć: oczyma wiary dostrzegamy nie 	<ul style="list-style-type: none"> - Publiczna działalność Jezusa. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na jego wezwanie. - Ślady Bożych darów w codzienności. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) zna perykopę o uzdrowieniu niewidomego z Ewangelii św. Marka; 2) potrafi powiedzieć, co jest cudem Pana Jezusa dla nas w Eucharystii; 3) podziwia dobroć i moc Jezusa i pragnie dostrzegać potrzeby bliskich.

		tylko obecność i działanie Jezusa podczas Eucharystii i w naszym życiu, ale także potrzeby ludzi, których Bóg stawia na naszej drodze.	- Obecność Chrystusa w Eucharystii. - Przykłady niesienia pomocy innym.	
28.	Pan Jezus Dobrym Pasterzem	- Grzech sprawia, że niszczy dobre więzi z ludźmi i relację z Bogiem. - Jezus szuka grzesznika, jak pasterz zbląkanej owcy. - Gdy grzesznik przyznaje się do winy wobec miłosiernego Boga – wtedy Boże i ludzkie przebaczenie przywraca mu jego piękno duchowe i przyprowadza z powrotem do wspólnoty. - Rachunek sumienia, tak jak wyznanie win i prośba o przebaczenie, powinny być zawsze dokonywany wobec Boga i w kontekście relacji z ludźmi.	- Nauczanie Jezusa w przypowieściach - Konieczność dla zbawienia łaski, darmowego daru Bożego. - Pojęcie Bożego miłosierdzia. - Warunki sakramentu pokuty i pojednania.	1) zna przypowieść o dobrym pasterzu i zbląkanej owcy; 2) potrafi z innymi zaśpiewać Psalm 23 (fragment): <i>Pan jest Pasterzem moim</i> ; 3) ma potrzebę i nie boi przyznać się do winy, przeprosić i postanowić poprawę.
29.	Nasza Uczta dziękczynienia	- Perykopa ewangeliczna o uzdrowieniu dziesięciu trędowatych (Łk 17, 12-19) w kontekście umiejętności dziękczynienia. - Potrzeba okazywania Bogu wdzięczności, która świadczy o dojrzałości duchowej człowieka. - Eucharystia, jako uczta dziękczynna a zarazem ofiara składana Bogu Ojcu.	- Publiczna działalność Jezusa. - Umiejętność dziękczynienia za dary Boże. - Eucharystia ofiarą Chrystusa i Kościoła. - Poszczególne części Mszy Świętej: Prefacja. - modlitwa dziękczynienia i uwielbienia.	1) zna perykopę biblijną o dziesięciu trędowatych i wie, że Msza Święta jest uczta dziękczynną; 2) potrafi odpowiadać na wezwania kapłana przed prefacją; 3) pragnie wyrażać wdzięczność Bogu podczas Eucharystii.

		- Za to wszystko, co Bóg uczynił i wciąż czyni dla człowieka, winien Mu człowiek wciąż dziękować i uwielbiać Go.		
--	--	--	--	--

Rozdział IV. Odchodzimy od Boga i powracamy

Przyjmij mnie, Ojczy

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
30.	Pan Jezus wzywa do nawrócenia. Wielki Post	<ul style="list-style-type: none"> - Wielki Post czas nawrócenia i czterdziestodniowego przygotowania do świąt wielkanocnych. - Wielki Post jako integralna część obchodów męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa: przygotowanie, przeżywanie wiary, przyjmowanie zbawienia. - Trzy drogi nawrócenia: modlitwa (miłość do Niego), jałmużna (miłość do innych), post (miłość do siebie samego). 	<ul style="list-style-type: none"> - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego: Wielki Post. - Nabożeństwo drogi krzyżowej. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że w Wielkim Poście nawracamy się; jest to nasze przygotowanie do przeżywania z wiarą męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa; 2) potrafi powiedzieć, jakimi trzema drogami miłości nawracamy się w tym okresie do Boga (jałmużna, post i modlitwa); 3) pragnie się nawracać w Wielkim Poście przez okazywanie miłości Bogu, ludziom i sobie samemu.
31.	Dar odpuszczania grzechów. Ustanowienie sakramentu pokuty i pojednania	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg jest tym, który przebacza grzechy. - Jezus Chrystus, uzdrawiając ciało paralytyka, odpuszcza mu także grzechy. - Jezus po zmartwychwstaniu – na mocy swego Boskiego autorytetu – przekazuje władzę odpuszczania grzechów Apostołom, by ją wykonywali w Jego imieniu. - Następcy Apostołów: papież, biskupi oraz księża, na mocy 	<ul style="list-style-type: none"> - Publiczna działalność Chrystusa. - Kościół realizuje posłannictwo Chrystusa. - Pojęcie i znaczenie sakramentu pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Jezus przekazał władzę odpuszczania grzechów Apostołom i ich następcom; 2) potrafi powiedzieć, kogo widzi i słyszy w sakramencie pojednania, a kto odpuszcza grzechy; 3) wierzy w prawdę o odpuszczeniu grzechów w Kościele.

		<p>sakramentu święceń kapłańskich, mają władzę odpuszczania grzechów.</p> <p>- Jezus, przez sakrament pokuty i pojednania, umożliwi nam drogę powrotu do Ojca, od którego oddalamy się przez grzech.</p>		
32.	Przyjmujemy dar przebaczenia	<p>- Wielkość daru przebaczenia, którym Bóg obdarowuje ludzi i potrzeba wdzięczności.</p> <p>- Piotr po trzykrotnym zaparciu się Jezusa, zostaje obdarowany przez Mistrza przebaczeniem (por. J 21, 15-19).</p> <p>- W sakramencie pokuty Jezus czeka na nas, bo chce także nas obdarzyć przebaczeniem.</p>	<p>- Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas.</p> <p>- Konieczność dla zbawienia łaski, darmowego daru Bożego.</p> <p>- Pojęcie i znaczenie sakramentu pokuty i pojednania.</p> <p>- Modlitwa przeproszenia.</p> <p>- Tworzenie wspólnoty i jedności w klasie, rodzinie, parafii: postawy przeproszenia i przebaczenia.</p>	<p>1) wie, że Jezus zmartwychwstały przebaczył Piotrowi zdradę i nam także przebacza grzechy w sakramencie pokuty i pojednania;</p> <p>2) potrafi przeprosić i dziękować za dar przebaczenia;</p> <p>3) chce przeproszać, gdy zawini i prosić o wybaczenie.</p>
33.	Nieszczęście grzesznika	<p>- Troskliwa i wybacząca miłość kochających rodziców.</p> <p>- Przypowieść o dobrym ojcu (Łk 15) jako objawienie miłości Boga, i ukazanie nieszczęścia grzesznika.</p> <p>- Grzech to odwrócenie się od Boga przez złe uczynki, złe słowa i złe myśli.</p>	<p>- Nauczanie Jezusa w przypowieściach.</p> <p>- Bóg Miłosiernym Ojcem.</p> <p>- Bliskość i obecność Boga w naszym życiu.</p> <p>- Pojęcie grzechu i sumienia.</p> <p>- Konieczność dla zbawienia łaski, darmowego daru Bożego.</p>	<p>1) wie, że grzech rani życie Boże w nas (niszczy przyjaźń z Bogiem) i oddziela ludzi od siebie;</p> <p>2) potrafi opowiedzieć pierwszą część przypowieści o kochającym ojcu;</p> <p>2) nie chce czynić zła – grzeszyć.</p>
34.	Droga powrotu do Ojca	<p>- Przebacząca postawa kochających rodziców wobec skruszonego dziecka i przeogromna miłość Boga –</p>	<p>- Nauczanie Jezusa w przypowieściach.</p> <p>- Bóg Miłosiernym Ojcem.</p> <p>- Sposoby walki z grzechem.</p>	<p>1) wie, że Bóg go kocha i czeka na niego, nawet jeśli zgrzeszy;</p> <p>2) potrafi powiedzieć na czym polega powrót do Boga;</p>

		<p>naszego Ojca.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Droga powrotu do Boga: rachunek sumienia – dostrzeżenie zła, skrucza – żal za grzechy, mocne postanowienie poprawy i szczere przyznanie się do winy w sakramencie pokuty i pojednania, otrzymanie przebaczenia i powrót do wspólnego stołu - Eucharystii, byśmy znowu doświadczyli, że jesteśmy dziećmi tego samego Boga – Dobrego Ojca. 	<ul style="list-style-type: none"> - Konieczność dla zbawienia łaski, darmowego daru Bożego. - Warunki sakramentu pokuty i pojednania - Eucharystia jako krzepiąca uczta i sakrament jedności i miłości. - Postawa zaufania do Boga. - Wzajemne przepraszenie. 	<p>3) coraz bardziej pragnie być blisko Ojca, ufa w Jego miłosierdziu.</p>
35.	Z Panem Jezusem zwyciężamy grzech	<ul style="list-style-type: none"> - Postać Zacheusza, który po spotkaniu z Jezusem radykalnie zmienia swoje życie: grzesznik, który się nawraca i postanawia naprawić zło, które wyrządził. - Jezus, który przychodzi do Zacheusza i raduje się z jego nawrócenia. - Chrześcijanin jest człowiekiem grzesznym. Jego życiu winno nieustannie towarzyszyć nawrócenie. - Sakrament pokuty i pojednania to działanie Boga przywracającego życie nadprzyrodzone (łaskę Bożą), które tracimy przez grzech ciężki. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publiczna działalność Jezusa. - Postaci biblijne przykładem życia wiary. - Sposoby walki z grzechem. - Warunki sakramentu pokuty i pojednania. - Bóg zaprasza do przyjaźni. - Postawa zaufania Bogu i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	<p>1) zna biblijne opowiadanie o nawróceniu Zacheusza; 2) potrafi opowiedzieć, na czym polegało nawrócenie Zacheusza; 3) pragnie się nawracać i tęskni za spotkaniem z Panem Jezusem w sakramencie pokuty i pojednania.</p>
36.	Powierzamy Bogu nasze	<ul style="list-style-type: none"> - Powołanie celnika Mateusza - ukazanie wielkoduszności 	<ul style="list-style-type: none"> - Publiczna działalność Jezusa. 	<p>1) wie, że Jezus kocha go takiego, jakim jest i pragnie dla niego dobra;</p>

<p>słabości</p>	<p>Jezusa, który nie odrzuca człowieka mimo słabości i grzechu. Przeciwnie powołuje go o obdarza Miłosierdziem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jezusa Chrystusa, przyszedł po to, by leczyć nasze słabości i grzechy. - Z ufnością powierzamy Jezusowi nasze grzechy i słabości w sakramencie pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postaci biblijne przykładem życia wiary. - Bóg Miłosiernym Ojcem. - Konieczność dla Zbawienia łaski, darmowego daru Bożego. - Postawa zaufania Bogu i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 2) potrafi powtórzyć <i>Akt ufności</i>; 3) pragnie powierzać się Jezusowi mimo swoich słabości, wierzy w bezwarunkowe przebaczenie Boga Ojca.
-----------------	--	---	---

Rozdział V. Spotykamy naszego Zbawiciela

Raduj się, Ziemi

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1.Wiedza – co uczeń wie? 2.Umiejętności – co uczeń potrafi? 3.Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
37.	Bóg Ojciec troszczy się o nas	<ul style="list-style-type: none"> - Człowiek jako stworzenie z natury kruchy i słaby nieustannie potrzebuje Bożej troski. - Dobroć Boga sprawia, że ziemia wydaje plon i dostarcza człowiekowi pożywienia. - Mimo że człowiek oddala się od Boga, On pozostaje zawsze wierny swej miłości. - W Eucharystii jesteśmy karmieni słowem Bożym oraz Ciałem i Krwią Chrystusa, byśmy nie ustali w drodze do domu Ojca. Ten pokarm jest 	<ul style="list-style-type: none"> - Publiczna działalność Jezusa. - Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu. - Dary Boże w codzienności i umiejętność dziękczynienia za nie. - Eucharystia jako krzepiąca uczta. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że pokarm jest potrzebny do życia i widzi codzienne dary Boga; 2) potrafi wyjaśnić, co jest Bożym pokarmem (wskazuje na Eucharystię i słowo Boże); 3) pragnie Bożego pokarmu.

		nam równie potrzebny do życia, jak zwykły chleb dla ciała.		
38.	Jezus ofiaruje siebie za nas. Ostatnia Wieczerza	<p>- W czasie Ostatniej Wieczerzy Jezus ofiarował siebie za nasze grzechy. Pozostał z nami pod postaciami chleba i wina. Ofiara Jezusa dopełnia się w Jego męczeńskiej śmierci na krzyżu.</p> <p>- Ludzie również potrafią nie tylko obdarowywać siebie nawzajem darami, ale i ofiarować swoje talenty na rzecz innych, w służbie dobra.</p> <p>- Każdy czyn chrześcijanina, jeśli spełniony jest ze względu na Chrystusa, ma wartość daru, ofiary przyjemnej Bogu.</p>	<p>- Ustanowienie Eucharystii.</p> <p>- Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas.</p> <p>- Dar ofiary Jezusa.</p> <p>- Eucharystia jako ofiara Chrystusa i Kościoła.</p> <p>- Wzajemne obdarowywanie się.</p>	<p>1) wie, że w czasie Ostatniej Wieczerzy Jezus ofiarował siebie za nasze grzechy i oddał nam swoje Ciało i Krew na pokarm;</p> <p>2) potrafi powiedzieć, w jaki sposób ludzie obdarowują się nawzajem;</p> <p>3) chce uczestniczyć w wymianie darów między ludźmi i pragnie ofiarowywać swoje dary Bogu, aby przygotować się do przyjęcia Jezusa w Eucharystii.</p>
39.	Jezus oddaje swoje życie za nas. Wielki Piątek	<p>- Śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa to wyraz najgłębszej miłości Boga do człowieka, która nadaje ofierze Chrystusa wartość odkupieńczą.</p> <p>- Krzyż to znak wybawienia i przebaczenia, poprzez niego oddajemy cześć Jezusowi, który nas zbawił. (nabożeństwo drogi krzyżowej i adoracja krzyża).</p> <p>- Chrystus wybaczają swoim oprawcom i nas uczy przebaczenia .</p>	<p>- Dar ofiary Jezusa.</p> <p>- Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas.</p> <p>- Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego: Wielki Piątek.</p> <p>- Nabożeństwo drogi krzyżowej i adoracja krzyża.</p> <p>- Znaki i symbole liturgiczne: krzyż.</p> <p>- Modlitwa przeproszenia.</p>	<p>1) wie, że Jezus umierając na krzyżu, przebaczył swoim oprawcom i że Chrystus jest nadal prześladowany w swoich wyznawcach;</p> <p>2) potrafi powiedzieć, czego pamiątkę obchodzimy w Wielki Piątek;</p> <p>3) pragnie szanować krzyż; chce przebaczać i prosić o przebaczenie.</p>

		- Męka Chrystusa trwa nadal, gdy jest On poniżany i zabijany w swoich wyznawcach. Jako chrześcijanie mamy obowiązek modlić się za naszych prześladowanych braci.		
40.	Jezus ofiaruje siebie za nas Eucharystia	- W Eucharystii, chleb i wino stają się Ciałem i Krwią Chrystusa, który ofiaruje się za nas. - Podczas Eucharystii Jezus jest obecny pod postacią chleba i wina, które stają się Jego Ciałem i Krwią oraz w osobie kapłana sprawującego sakrament. - Karmiąc się z wiarą Ciałem Chrystusa, umacniamy przyjaźń z Bogiem i rozwijamy życie łaski otrzymane w sakramencie chrztu świętego. - W Kościele zwracamy się do jednego Boga, wspólnego Ojca, a Jezus, nasz Brat daje się każdemu z nas w postaci tego samego pokarmu.	- Eucharystia jako Ofiara Chrystusa i Kościoła, sakrament jedności i miłości, krzepiąca ucza. - Obecność Chrystusa w Eucharystii. - Poszczególne części Mszy Świętej: preistoczenie. - Znaczenie znaków, gestów i symboli liturgicznych. - Pojęcie: Komunia Święta.	1) wie, że pokarm Boży utrzymuje w nas życie Boże; rozumie, że Jezus Chrystus łączy ludzi uczestniczących w Eucharystii w jedną rodzinę dzieci Bożych; 2) potrafi wskazać podczas Mszy Świętej słowa przemienienia (konsekracji); 3) pragnie przyjmować Jezusa w Eucharystii;
41.	Jezus zwycięża śmierć. Alleluja! Wielkanoc	- Zmartwychwstanie Jezusa, Pana życia i śmierci (pusty grób oraz ukazanie się Zmartwychwstałego niewiastom i Apostołom). - Chrystus zmartwychwstał jako źródło naszego przyszłego zmartwychwstania.	- Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego – Wielkanoc. - Chrystus umarł i zmartwychwstał dla nas. - Znaki i symbole liturgiczne: paschał.	1) wie, że wyznajemy wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa i nasze; zna pojęcie paschału; 2) potrafi wyjaśnić słowo „zmartwychwstać”; 3) pragnie coraz bardziej ufać Jezusowi i żyć razem z Nim.

		<ul style="list-style-type: none"> - Zmartwychwstały Chrystus już teraz żyje w sercach wiernych, którzy przez chrzest mają udział w Jego zmartwychwstaniu. - Zapalony Paschał i uroczyste „ALLELUJA” to oznajmienie zwycięstwa Jezusa nad śmiercią – źródło radości i nadziei. 	<ul style="list-style-type: none"> - Owoce chrztu świętego. - Religijny wymiar rzeczywistości. 	
42.	<p>Chrystus zmartwychwstał</p> <p>· Uczta eucharystyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Łamanie chleba jako czytelny znak obecności Jezusa zmartwychwstałego w świetle Ostatniej Wieczerzy i spotkania z uczniami w Emaus. - Kościół przeżywa radość zmartwychwstania Jezusa, sprawując Eucharystię nazywaną w przez pierwszych chrześcijan <i>Łamaniem Chleba</i>. - Nasz udział we Mszy Świętej to przyjęcie zaproszenia na spotkanie ze Zmartwychwstałym, którego owocem powinna być radość paschalna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eucharystia jako sakrament jedności i miłości. - Obecność Jezusa w Eucharystii. - Znaki, gesty i symbole liturgiczne: Łamanie chleba. - Świętowanie niedzieli. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Eucharystia jest ucztą z Jezusem zmartwychwstałym; 2) potrafi wskazać podobieństwa świętowania rodzinnego i Mszy Świętej; 3) wie, że obecność Chrystusa w Eucharystii wyraża się w łamaniu chleba.

Rozdział VI. Otrzymujemy

Boże dary

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1.Wiedza – co uczeń wie? 2.Umiejętności – co uczeń potrafi? 3.Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
43.	Jesteśmy dziećmi Bożymi. Chrzest święty	<ul style="list-style-type: none"> - Chrzest święty jako fundament całego życia chrześcijańskiego i brama otwierająca dostęp do innych sakramentów. - Chrzest gładzi grzech pierworodny oraz wszystkie inne grzechy i kary, daje łaskę uświęcającą i szczególną pomoc do życia chrześcijańskiego oraz czyni nas dziećmi Bożymi. - Przyjęcie chrztu zobowiązuje nas, abyśmy trwali w wierze chrześcijańskiej i wiernie wypełniali przykazania Chrystusowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Sakramenty święte – chrzest święty. - Owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia . 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie ogólnie jakie są owoce chrztu świętego (gładzi grzechy, obdarza dziecięctwem Bożym i łaską uświęcającą, zostawia niezatarte znamię); 2) potrafi ogólnie powiedzieć o przyrzeczeniach chrztu i wyznaniu wiary; 3) chce podjąć zobowiązania wynikające z chrztu świętego.
44.	Być świadkiem Pana Jezusa. Bierzmowanie	<ul style="list-style-type: none"> - Pan Jezus zesłał Ducha Świętego na Apostołów, aby przez ich ręce moc Ducha Świętego zstępowała na wiernych. - Sakrament bierzmowania jako dopełnienie łaski chrztu. - Przez sakrament bierzmowania chrześcijanie (czyli: ochrzczeni) jeszcze 	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Sakramenty święte – Bierzmowanie. - Duch Święty prowadzi i umacnia życie Kościoła. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że w sakramencie bierzmowania przyjmujemy dary Ducha Świętego, aby dojrzałe wyznawać wiarę; 2) potrafi powiedzieć (przykłady) jak działa Duch Święty i porównać Jego działanie do obrazów wichru, ognia, gołębic; 3) pragnie przygotować się do przyjęcia w przyszłości sakramentu

		<p>ściślej wiążą się z Kościołem, otrzymują szczególną moc Ducha Świętego i jeszcze mocniej zobowiązani są świadczyć o Chrystusie.</p> <p>-W sakramencie bierzmowania Duch Święty, udzielając swych darów, uzdalnia nas do składania świadectwa o Bogu.</p>		<p>bierzmowania i już teraz modlić się do Ducha Świętego.</p>
45.	<p>Pan Jezus daje nam siebie. Eucharystia</p>	<p>- Eucharystia jako źródło i szczyt życia chrześcijańskiego, dopełnienie wtajemniczenia chrześcijańskiego.</p> <p>- Eucharystia to pamiątka Paschy Chrystusa, pokarm w drodze do życia wiecznego.</p> <p>- Znaki obecności Chrystusa: ołtarz, biały obrus, krzyż, zapalona świeca.</p> <p>- Do owocnego przyjęcia Komunii Świętej konieczne jest zbadanie swojego sumienia oraz staranne przygotowanie (sakrament pokuty i pojednania, post eucharystyczny,)</p> <p>- Przyjmując Komunię Świętą na słowa kapłana: „Ciało Chrystusa”, odpowiadamy: „Amen”, wyrażając tym nasze: „Tak, wierzę!”.</p>	<p>- Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa.</p> <p>- Sakramenty święte – Eucharystia.</p> <p>- Eucharystia jako ofiara Chrystusa i Kościoła, sakrament jedności i miłości, krzepiąca ucztą.</p> <p>- Obecność Chrystusa w Eucharystii.</p> <p>- Znaczenie symboli, gestów i znaków liturgicznych.</p> <p>- Elementy przygotowania do uczestnictwa w Eucharystii i przyjęcia Komunii Świętej.</p> <p>- Pojęcie: post eucharystyczny.</p>	<p>1) rozumie znaczenie Eucharystii; 2) potrafi powiedzieć, jakie są warunki godnego przyjęcia Komunii Świętej; 3) chce uczestniczyć w pełni w Eucharystii.</p>
46.	<p>Najświętszy Sakrament</p>	<p>- Najświętszy Sakrament to dar szczególnej Obecności Boga.</p>	<p>- Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa.</p>	<p>1) wie, że chleb i wino stają się podczas Mszy Świętej Ciałem i Krwią Jezusa, wie co znaczą słowa</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Znak IHS jest monogramem (forma skróconą) greckiego imienia Jezus. - Termin tabernakulum, monstrancja; modlitwa pozdrowienia Najświętszego Sakramentu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sakramenty święte – Eucharystia. - Obecność Chrystusa w Eucharystii. - Znaczenie znaków, gestów i symboli liturgicznych. - Pojęcie: Najświętszy Sakrament. - Modlitwa indywidualna i wspólnotowa, uwielbienia i adoracji. 	<p><i>tabernakulum, monstrancja;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> 2) potrafi pozdrowić Najświętszy Sakrament; 3) chce się spotykać z Jezusem obecnym w Najświętszym Sakramencie – adorować Go.
47.	<p>Pan Jezus przebacza nam grzechy. Sakrament pokuty i pojednania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Potrafimy być zli, postępujemy tak, jakbyśmy nie liczyli się z Bogiem, ale Bóg jest miłością, Jezus umarł za nas na krzyżu i przyniósł nam wybawienie; Potrzebujemy przebaczenia i możemy je otrzymać. - W sakramencie pokuty i pojednania jest obecny Jezus i w osobie kapłana chce obdarować nas przebaczeniem. - Kapłan jest człowiekiem jak inni ludzie, ale jest uświęcony mocą Jezusa i kiedy udziela przebaczenia, Jezus w nim działa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Sakramenty święte – Sakrament pokuty i pojednania. - Wrażliwość na przejawy dobra i zła - Pojęcie i znaczenie sakramentu pokuty i pojednania. - Modlitwa przeproszenia. - Elementy przygotowania do sakramentu pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że zło rani innych i niszczy więź z ludźmi i Bogiem i że Pan Jezus może nas ze zła uleczyć w sakramencie pokuty i pojednania; 2) potrafi poprosić innych o przebaczenie i potrafi sam przebaczyć; wymienia warunki sakramentu pokuty i pojednania; 3) pragnie otrzymać przebaczenie grzechów, które popełnił i nie chce czynić zła innym.
48.	<p>Powierzamy Panu Jezusowi chorych. Namaszczenie chorych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pan Jezus za życia ziemskiego uzdrawiał chorych, uwalniał dusze od grzechów i wlewał w serca Boży pokój, dzisiaj także chce pomóc nam w chorobie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Sakramenty święte – namaszczenie chorych - Publiczna działalność 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Jezus wzmacnia cierpiących w sakramencie namaszczenia chorych; 2) potrafi ogólnie powiedzieć, co należy przygotować, gdy ksiądz ma udzielić namaszczenia chorych; 3) chce modlić się z ufnością za

		<ul style="list-style-type: none"> - Skutki specjalnej łaski sakramentu namaszczenia chorych : zjednoczenie chorego z męką Chrystusa, umocnienie w cierpieniu, przebaczenie grzechów, jeśli chory nie mógł go otrzymać przez sakrament pokuty, powrót do zdrowia, jeśli to służy dobru duchowemu oraz przygotowanie na przejście do życia wiecznego. 	<p>Chrystusa: uzdrawianie, odpuszczanie grzechów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znaki, gesty i symbole liturgiczne. - Pomoc chorym i cierpiącym. - Postawa zaufania do Boga. - Modlitwa prośby. 	chorych.
49.	Pan Jezus błogosławi naszym rodzinom. Małżeństwo	<ul style="list-style-type: none"> - Pan Jezus przez swój udział w weselu uświęcił obrzęd ślubny i małżeństwo. - Związek małżeński mężczyzny i kobiety jest nierozzerwalny; łączy ich sam Bóg. - Pan Jezus podniósł małżeństwo do godności sakramentu i uczył, że związek małżeński jest święty. - Łaska sakramentu udoskonala ludzką miłość małżonków, umacnia ich nierozzerwalną jedność i uświęca ich na drodze do życia wiecznego. - Z łaski Bożej mamy ojca i matkę, i rodzinę, w której żyjemy. Wdzięczni Bogu powinniśmy prosić o błogosławieństwo dla nich. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Sakramenty święte – małżeństwo. - Religijny wymiar rzeczywistości. - Bliskość i obecność Boga w naszym życiu. - Znaki, gesty i symbole liturgiczne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że dwoje ludzi zakładając rodzinę, zaprasza Boga do swego życia w sakramencie małżeństwa, a Bóg obdarza rodzinę swoimi łaskami; 2) potrafi swoimi słowami opowiedzieć, co przyrzekają ludzie w sakramencie małżeństwa; 3) chce modlić się za swoją rodzinę.
50.	Pan Jezus daje	- Zgodnie z poleceniem Jezusa	- Kościół realizujący	1) wie, że księża przyjęli sakrament

	nam kapłanów. Sakrament święceń (kapłaństwo)	zmartwychwstałego, pod nieustanną opieką Ducha Świętego, Apostołowie, a potem ich następcy (biskupi) i pomocnicy (prezbiterzy) sprawowali i sprawują do dziś Eucharystię, udzielają sakramentów świętych, nauczają wiary świętej i jako duszpasterze prowadzą wiernych do nieba. - Kiedy kapłan naucza i sprawuje sakramenty, działa w nim osobiście Jezus Chrystusa, Dobry Pasterz. - Kapłani potrzebują naszej nieustannej modlitwy.	posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Sakramenty święte – sakrament święceń (kapłaństwo) - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Jezus posyła swoich uczniów na cały świat z Ewangelią	święceń, czyli kapłaństwa; 2) potrafi wymienić posługi, w których przez kapłana działa Jezus Chrystus; 3) wierzy w działanie Jezusa Chrystusa w posłudze kapłana, szanuje księży i pragnie modlić się o powołania kapłańskie.
51.	Jezus Chrystus spotyka się z nami. Siedem sakramentów świętych	- Kościół jako nasz Wieczernik, dom modlitwy, gdzie gromadzimy się jako wspólnota wierzących, miejsce naszego spotykania się ze zmartwychwstałym Jezusem. - Jezus Chrystus jest z nami w sakramentach, najdoskonalej w Eucharystii, a także gdy się modlimy, słuchamy słowa Bożego, miłujemy bliźnich. - Siedem sakramentów, ustanowionych przez Chrystusa obejmuje wszystkie etapy i wszystkie ważne momenty życia chrześcijanina.	- Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa - sakramenty święte . - Znaki gesty i symbole liturgiczne. - Kościół realizujący posłannictwo Chrystusa. - Bóg zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko nas, obdarza nas łaską.	1) wie, że spotyka się ze zmartwychwstałym Jezusem podczas Eucharystii (jak uczniowie w Wieczerniku) oraz w sakramentach świętych; 2) potrafi wymienić siedem sakramentów świętych; 3) wierzy w spotkanie ze zmartwychwstałym Jezusem na wspólnej modlitwie i w znakach sakramentalnych

Rozdział VII. Dzielimy się

Jak Ty, Panie

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
52.	Jesteśmy posłani. Wniebowstąpienie Pańskie	<ul style="list-style-type: none"> - Biblijna scena wniebowstąpienia Chrystusa i rozesłania uczniów. - Posłannictwo apostołskie wszystkich chrześcijan. - Chrystus pozostał obecny w swoim Kościele. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus posyła swoich uczniów na cały świat z Ewangelią. - Chrześcijanin troszczy się, aby Jezus i Jego dzieło dotarło do wszystkich, którzy Go nie znają. - Kościół realizujący posłannictwo Chrystusa: misja Kościoła. - Czyny apostołskie w codziennym życiu. - Umiejętność dzielenia się z innymi swą wiedzą o Bogu. 	<p>1) wie, jakie zadanie dał Jezus Chrystus Apostołom przed swoim wniebowstąpieniem;</p> <p>3) rozumie, jak Dobra Nowina była i jest głoszona dzisiaj; potrafi zaśpiewać z innymi piosenkę: <i>Potrzebuje cię Chrystus</i>;</p> <p>3) pragnie wypełniać swoje posłannictwo jako chrześcijanin.</p>
53.	Pan Jezus czyni nas Kościołem. Zesłanie Ducha Świętego	<ul style="list-style-type: none"> - Uroczystość Zesłania Ducha Świętego jako święto ludu Nowego Przymierza, dla którego Zesłanie Ducha Świętego jest pierwszym owocem tajemnicy paschalnej. - Podobnie jak Apostołowie wraz z otrzymaniem Ducha Świętego poczuli się uzdolnieni do tego, aby wypełniać powierzone im posłannictwo, tak i my powinniśmy odkryć w sobie odwagę, męstwo, za sprawą Ducha Świętego, który 	<ul style="list-style-type: none"> - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego: Wniebowstąpienie i Zesłanie Ducha świętego. - Duch Święty prowadzi i umacnia życie Kościoła. - Jedność działania Ojca, Syna i Ducha Świętego. - Kościół przestrzenią gromadzenia się wspólnoty wierzących. 	<p>1) wie, kiedy piszemy słowo KOŚCIÓŁ małą, a kiedy wielką literą;</p> <p>2) zna pojęcie Kościoła, jako ludzi zgromadzonych według planu Boga Ojca przez Jezusa Chrystusa, dzięki działaniu Ducha Świętego;</p> <p>3) wierzy w działanie Ducha Świętego i pragnie wyznawać wiarę w Jezusa Chrystusa, Zbawiciela.</p>

		nieustannie działa w swoim Kościele.		
54.	Zamieszkaj, Panie Jezu, z nami. Boże Ciało	- Święto Bożego Ciała jako manifestacja wiary w obecność Chrystusa w Najświętszym Sakramencie. - Poprzez udział w procesji Bożego Ciała lud chrześcijański składa publicznie świadectwo swojej żywej wiary w obecność Chrystusa i oddaje cześć swemu Zbawicielowi.	- Obecność Chrystusa w Eucharystii. - Pojęcie: Najświętszy Sakrament. - Modlitwa wspólnotowa: procesja. - Podstawowe gesty, znaki i symbole liturgiczne.	1) wie, za co dziękujemy Bogu w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa; 2) potrafi odpowiednio zachowywać się podczas procesji; 3) chce wziąć udział w procesji w Boże Ciało, aby zaprosić Jezusa tam, gdzie mieszka i wyznać wiarę w Niego.
55.	Jezus uczy nas miłości bliźniego	- W przypowieść o miłosiernym Samarytaninie Jezus uczy nas, na czym polega wypełnianie przykazania miłości bliźniego. - Bliźni to każdy napotkany człowiek. - Jezus uczy nas wrażliwości na potrzeby innych i gotowości do niesienia pomocy, każdemu kto jej potrzebuje.	- Nauczanie Jezusa w przypowieściach. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Niesienie pomocy innym. - Właściwe relacje międzyludzkie: gotowość dzielenia się z innymi, wzajemne obdarowywanie się.	1) zna przykazania miłości Boga i bliźniego oraz przypowieść o miłosiernym Samarytaninie; 2) potrafi podać przykład konkretnego czynu miłości wobec bliskich albo ludzi ze swojego otoczenia; 3) pragnie okazywać dobroć szczególnie ludziom, z którymi się codziennie spotyka i wiąże tę dobroć z miłością Boga.
56.	Jezus wzywa nas do pomocy	- Nie można kochać Boga, którego się nie widzi, jeśli nie kocha się człowieka, którego się widzi. - Jezus Chrystus jest obecny w każdym człowieku: w głodnym, spragnionym, przybysz, nagim, chorym, uwięzionym. Jest obecny	- Niesienie pomocy innym. - Właściwe relacje międzyludzkie: gotowość dzielenia się z innymi, wzajemne obdarowywanie się. - Przykłady życia według Ewangelii: Matka Teresa z Kalkuty.	1) wie, że w drugim człowieku obecny jest Chrystus; wie, że może innym pomóc i że jego pomoc jest ważna; 2) potrafi współczuć drugiemu i pomagać; 3) bardziej pragnie być dobry i otwarty na innych, szczególnie na tych, którzy go otaczają.

		<p>w otaczających nas ludziach: naszych bliskich, naszych kolegach, w nas samych. We wszystkich jest Jego podobieństwo. I dani zostaliśmy sobie, aby to podobieństwo ukazywać, aby je w sobie nawzajem szanować i aby się nawzajem miłować.</p> <p>- Świadectwo Matki Teresy z Kalkuty.</p>		
57.	Jezus nazywa nas swoimi przyjaciółmi	<p>- Jezus daje nam swoją przyjaźń i wskazuje drogę do niej, która prowadzi przez realizację przykazania miłości i życie sakramentami świętymi.</p> <p>- Przykład świętego Dominik Savio.</p>	<p>- Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie.</p> <p>- Eucharystia jako sakrament jedności i miłości.</p> <p>- Przykłady życia według Ewangelii: św. Dominik Savio.</p>	<p>1) wie, że przyjaciel Jezusa kocha ludzi, wypełnia Jego polecenia i spotyka się z Nim podczas Eucharystii;</p> <p>2) potrafi wymienić cechy przyjaciela i powiedzieć przykazania miłości (Boga, bliźniego oraz nowe przykazanie miłości);</p> <p>3) pragnie być przyjacielem Jezusa Chrystusa na wzór św. Dominika Savio; chce przygotowywać się do sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii.</p>
58.	Nasze wakacje z Panem Jezusem	<p>- Refleksja nad mijającym rokiem szkolnym: dziękczynienie za dobro oddanie Bogu trudnych chwil, zaproszenie Jezusa na wakacje.</p> <p>- Sytuacje i miejsca, gdzie podczas wakacji możemy spotkać Pana Jezusa.</p> <p>- Spotkanie z Jezusem w czasie wakacji na niedzielnej i świątecznej Eucharystii.</p>	<p>- Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu.</p> <p>- Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie.</p> <p>- Religijny wymiar rzeczywistości.</p> <p>- Świętowanie niedzieli.</p> <p>- Modlitwa indywidualna i wspólnotowa.</p>	<p>1) wie, w jaki sposób może w czasie wakacji okazywać wierność Panu Jezusowi;</p> <p>2) potrafi uzasadnić, dlaczego uczestniczymy w niedzielę w Eucharystii;</p> <p>3) pragnie być wierny Jezusowi.</p>

VII. Wymagania edukacyjne z religii w klasie 3 szkoły podstawowej zgodne z Programem nauczania religii „W drodze do Wieczernika”

nr AZ-1-01/10 z 9.06.2010 r.

Rozdział I. Modlimy się

Zawsze się radujcie, nieustannie się módlcie! (Tes 5, 16-17).

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z Programu nauczania religii	Treści z Podstawy programowej	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
1	Pan Jezus zaprasza nas na spotkanie	- Bóg nas zaprasza do wspólnoty ze sobą w Chrystusie, a nasza odpowiedź to modlitwa i uczestnictwo w liturgii. - Uczestnictwo w Eucharystii i łaska, jaką jest sakrament pokuty i pojednania to zaszczyt, którego dostępujemy dzięki Bożej miłości. - Odpowiedź na to Boże zaproszenie wymaga od nas odpowiedniego przygotowania	- Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu – Bóg zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko, obdarza łaską. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedź na jego wezwanie. - Sakramenty święte.	1) zna różne rodzaje zaproszeń i rozumie ich znaczenie. Zna pojęcie „gościnności”; 2) potrafi powiedzieć, jak można dobrze przygotować się na spotkanie z Jezusem; 3) dostrzega potrzebę przyjęcia zaproszenia Jezusa. Pragnie przygotować się jak najlepiej do przyjęcia sakramentu pojednania i Eucharystii.
2	Pan Bóg jest zawsze z nami	- Pierwsi ludzie żyli w całkowitej przyjaźni z Bogiem, zniszczyli ten stan poprzez grzech; w Chrystusie wszyscy zostaliśmy odkupieni i na nowo złączeni z Bogiem. - Człowiek potrzebuje do życia innych ludzi, potrzebuje także Boga, który sam wychodzi do nas i jest z nami zawsze.	- Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu – Bóg zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko, obdarza łaską. - Kościół przestrzenią gromadzenia się wspólnoty wierzących.	1) uczeń wie, że Bóg przebywa wśród nas we wspólnocie Kościoła; 2) potrafi wyjaśnić pojęcia: parafia, diecezja, biskup; 3) pragnie budować wspólnotę w klasie i rodzinie opartą na miłości bliźniego i pragnie także spotykać się regularnie z Jezusem przy stole Eucharystycznym we wspólnocie Kościoła.

		- Bóg obecny we wspólnocie Kościoła, która gromadzi się, by celebrować Eucharystię.		
3	Pan Jezus uczy nas modlić się. Modlitwa Pańska – <i>Ojcze nasz</i>	- Modlitwa Pańska to modlitwa, której nauczył nas sam Pan Jezus. - On przez Ducha Świętego daje moc, dzięki której prawdziwie stajemy się dziećmi Bożym i możemy wołać do Boga <i>Abba, Ojcze</i> . - W modlitwie Pańskiej wnosimy do Ojca siedem prośb. Trzy pierwsze prowadzą nas do Boga, aby być „dla Niego”. Cztery kolejne są ofiarowaniem naszych oczekiwań Bożemu miłosierdziu.	- Modlitwa indywidualna i wspólnotowa. - Modlitwa Pańska – prośby modlitwy <i>Ojcze nasz</i> . - Bóg kochającym Ojcem.	1) wie, że modlitwę <i>Ojcze nasz</i> nazywamy Modlitwą Pańską, bo nauczył nas jej sam Pan Jezus; 2) potrafi poprawnie odmawiać Modlitwę Pańską i rozumie jej słowa; 3) pragnie modlić się wspólnie z innymi/wołając do Boga: <i>Ojcze nasz</i> .
4	Nasz patron modli się za nami	- Wszyscy święci mieli jeden wspólny cel życia: kochać Boga ponad wszystko, a drugiego człowieka kochać całym sercem. - Św. Stanisław Kostka to dzielny i odważny chłopiec, który zrozumiał, że aby za pójść za Chrystusem, należy porzucić wszystko i zaprzeczyć samego siebie. - Każdy człowiek ma szansę zostać świętym, jeśli Bóg jest dla niego najważniejszy, z miłością traktuje drugiego człowieka oraz odrzuca grzech, wypowiadając walkę złu.	- Owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia - Przykłady życia według Ewangelii – postacie świętych. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedź na Jego wezwanie.	1) wie, że św. Stanisław Kostka jest patronem dzieci i młodzieży; 2) umie wyjaśnić, jak dzisiaj można być świętym; 3) pragnie być świętym.
5	Jak można zobaczyć Pana Boga	- Bóg objawił się nam w Osobie Syna Bożego, który stał się dla nas człowiekiem. - Jezus mówi: Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej, jak tylko przeze	- Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości - Jezus Słowem Boga. - Jedność działania	1) wie, że słowa „zobaczyć”, „widzieć” mogą mieć nie tylko znaczenie dosłowne, ale i głębsze; 2) potrafi wyjaśnić, w jaki sposób Pan Jezus ukazuje nam Boga Ojca;

		<p>Mnie. Kto Mnie widzi, widzi także i Ojca (J 14, 6b. 9b).</p> <p>- Lgnąc do Jezusa w Nim i dzięki Niemu odkrywamy rzeczywistość kochającego Boga Ojca.</p>	Ojca i Syna	3) pragnie całkowicie zawierzyć i zaufać Panu Bogu.
6	Modlimy się nieustannie	<p>- Modlitwa to bardzo osobiste, przyjacielskie spotkanie z Bogiem.</p> <p>- Jezus wzywa nas do ciągłej modlitwy w każdej sytuacji.</p> <p>- Modlitwa nieustanna to nie ciągłe wypowiadanie modlitw, ale stała tęsknota serca za Bogiem, która prowadzi do przemiany życia zgodnie z Bożym prawem miłości.</p>	<p>- Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości.</p> <p>- Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu.</p> <p>- Pojęcie i formy modlitwy, postawy modlitewne.</p>	<p>1) rozumie słowa św. Pawła: „W każdym położeniu dziękujcie...”;</p> <p>2) potrafi modlić się spontanicznie, dziękując Bogu, prosząc Go i przepraszać;</p> <p>3) pragnie powierzać swój dzień Panu Bogu i rozmawiać z nim spontanicznie podczas modlitwy wieczornej.</p>
7	Modlimy się na różańcu	<p>- Różaniec to kontemplacja Pisma Świętego.</p> <p>- W różańcu powtarzamy wielokrotnie słowa, które Maryja usłyszała z ust Anioła i swojej krewnej, Elżbiety rozważając główne momenty z życia Jezusa Chrystusa, które układają się w całokształt tajemnic radosnych, światła, bolesnych i chwalebnych.</p> <p>- Różaniec mamy nie tylko odmawiać, ale przede wszystkim nim żyć.</p>	<p>- Modlitwa indywidualna i wspólnotowa</p> <p>- Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego – nabożeństwo różańcowe.</p> <p>- Maryja, Matką Jezusa i naszą.</p>	<p>1) zna części różańca świętego;</p> <p>2) potrafi powiedzieć, jak korzysta się z różańca (paciorków) i jak odmawia się różaniec;</p> <p>3) chce uczestniczyć w nabożeństwie różańcowym w parafii.</p>

Rozdział II. Wypełniamy przykazania

Śłuchaj, Izraelu, Pan jest naszym Bogiem – Pan Jedyńie (Pwt 6, 4).

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z Programu nauczania religii	Treści z Podstawy programowej	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
8	Bóg prowadzi ludzi do siebie	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg, stwarzając ludzi na swój obraz i podobieństwo, obdarzył ich zdolnością do miłości, która zakłada wolność. - Rzeczywistość grzechu pierwotnego (bez konieczności wprowadzania nazwy „pierworodny”) oraz działanie Boga, który zabiega o człowieka. - Przykazania to dar Boga, który pozwala człowiekowi okazywać miłość Bogu oraz ludziom i dzięki temu zmierzać do nieba. 	<ul style="list-style-type: none"> - Grzech ludzi. - Obietnica zbawienia. - Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedź na Jego wezwanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, po co Bóg dał ludziom przykazania; 2) potrafi wyjaśnić porównania przykazań do drogowskazu, koła ratunkowego, mapy i pomocy; 3) ma motywację do poznawania i wypełniania przykazań Bożych.
9	Bóg jedyny <i>Nie będziesz miał Bogów cudzych przede Mną</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Pierwsze przykazanie Boże to wezwanie do wiary, nadziei i miłości. - Człowiek zachowuje się jak poganin, gdy Bóg przestaje być dla niego najważniejszy, a miejsce prawdziwego Pana zajmuje praca, rozrywka lub wiara we wróżby i horoskopy. - Winniśmy pielęgnować naszą wiarę i ufność wobec Boga, odrzucając to, co może stać się dla nas bożkiem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi . - Treści i znaczenie przykazań Dekalogu - wiara w Boga, zaufanie i szacunek do Niego. - Odróżnienie dobra od zła, przejawy dobra i zła. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, co to znaczy zawierzyć Bogu; zna pojęcia: bożek, poganin; 2) potrafi powtórzyć i wyjaśnić pierwsze przykazanie; 3) coraz bardziej pragnie ufać Bogu i zawierzać mu swoje życie.

10	Bóg Święty <i>Nie będziesz brał imienia Pana Boga swego nadaremnie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Imię Pańskie godne największej czci, bo określa najświętszego Boga. - Wypełniamy drugie przykazanie Boże, gdy zwracamy się z wiarą do Boga w modlitwie, mówimy o Nim zawsze z szacunkiem, nie używając Bożego Imienia w sprawach błahych, ani tym bardziej niegodziwych; - Szczególna cześć należy się także imionom Najświętszej Maryi Panny i wszystkich świętych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi . - Treści i znaczenie przykazań Dekalogu - wiara w Boga, zaufanie i szacunek do Niego. - Odróżnienie dobra od zła, przejawy dobra i zła. - Formy modlitwy i postawy modlitewne. - Przykłady życia według Ewangelii – postacie świętych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że imię Boga jest święte; wie także, kto to jest patron i zna swojego patrona; 2) potrafi powtórzyć i wyjaśnić drugie przykazanie Boże; 3) coraz bardziej pragnie szanować imię Boga.
11	Bóg wierny <i>Pamiętaj, abyś dzień święty święcił</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Niedziela to dzień Pański upamiętniający zmartwychwstanie Chrystusa. - Oddawanie Bogu czci w niedziele i w święta to przede wszystkim jednocześnie się z Nim na sprawowaniu Eucharystii, a także powstrzymywanie się od pracy, która utrudnia świętowanie oraz odpoczynek duchowy i fizyczny, umacnianie więzi rodzinnych, rozwijanie życia kulturalnego i społecznego, pogłębianie religijności i czas na odwiedziny ludzi chorych lub samotnych. - Pierwsze trzy przykazania Boże to odpowiedź na wezwanie zawarte w przykazaniu miłości Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi . - Treści i znaczenie przykazań Dekalogu – niedziela jako najważniejszy dzień chrześcijanina. - Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że niedziela jest dniem zmartwychwstania Pańskiego; 2) potrafi powtórzyć trzecie przykazanie Boże i opowiedzieć o sposobach świętowania niedzieli i świąt Pańskich; 3) pragnie coraz lepiej przeżywać niedzielę.
12	Kochamy	- Dekalog po przykazaniach	- Dekalog wyrazem	1) rozumie na czym polega wezwanie

	rodziców <i>Czczij Ojca swego i matkę swoją</i>	dotyczących miłości Boga wzywa do miłości innych ludzi – najpierw do miłości do rodziców. - Czwarte przykazanie zobowiązuje nas do szacunku dla tych, którym Bóg – dla naszego dobra – udzielił swojej władzy. - Dzieci wezwane są do posłuszeństwa rodzicom oraz modlitwy w ich intencji. Dorośli winni troszczyć się o swoich rodziców w starości i chorobie. - Dzieci mają być również wdzięczne innym członkom rodziny, a także swoim nauczycielom i katechetom.	troskliwej miłości Boga wobec ludzi . - Treści i znaczenie przykazań Dekalogu – postawa szacunku wobec rodziców i innych dorosłych oraz właściwe odniesienia do drugich: wdzięczność, wzajemne obdarowywanie się, przepraszenie. - Odróżnienie dobra od zła, przejawy dobra i zła. - Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie i parafii.	Boga zawarte w czwartym przykazaniu; 2) potrafi powtórzyć czwarte przykazanie Boże i opowiedzieć o sposobach jego realizacji; 3) pragnie coraz bardziej kochać swoich rodziców i opiekunów, słuchać ich, pomagać im i powierzać ich Bogu w modlitwie.
13	Chcemy szanować życie <i>Nie zabijaj</i>	- Życie ludzkie jest święte, ponieważ pochodzi od Boga i należy do Niego. Bóg chciał istnienia każdego z nas, każdy więc jest wyjątkowy, każdy jest darem dla innych. - Piąte przykazanie odnosi się nie tylko do bezpośredniego zabójstwa, ale wzywa do szacunku wobec życia i zdrowia oraz godności ludzkiej. - Gniew, nienawiść i mściwość to także wykroczenia przeciwko Bożemu przykazaniu. - W szczególny sposób realizują piąte przykazanie ci, którzy z racji	- Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi . - Treści i znaczenie przykazań Dekalogu – poszanowanie zdrowia własnego i innych. - Przejawy koleżeństwa i życzliwości wobec rówieśników. - Odróżnienie dobra od zła, przejawy dobra i zła. - Sposoby czynienia dobra w klasie,	1) wie, że życie ludzkie jest święte i rozumie piąte przykazanie Boże, które je chroni; wie, że „zabijać” można także poprzez gniew, nienawiść i mściwość; 2) potrafi powtórzyć piąte przykazanie Boże i opowiedzieć o sposobach jego wypełniania; umie również wskazać swoje dobre cechy, przez które staje się wyjątkowym darem dla innych; 3) pragnie coraz bardziej troszczyć się o siebie i o innych, szanując życie i zdrowie ludzkie.

		wykonywanego zawodu poświęcają się służbie życiu.	rodzinie i parafii.	
14	Chcemy dawać szczęście <i>Nie cudzołóż</i>	<p>- Bóg stworzył człowieka jako mężczyznę i kobietę, obdarzając go darem przekazywania życia, który sprawia, że potrafimy kochać i przyjaźnić się, dając szczęście sobie i innym.</p> <p>- Z daru przekazywania życia korzystają rodzice, dając życie dzieciom i wychowując je; księża, zakonnicy, zakonnice i osoby samotne ten dar realizują poprzez swoją służbę innym ludziom.</p> <p>- Kto myśli jedynie o zaspokojeniu własnych pragnień, sam staje się nieszczęśliwy i unieszczęśliwia innych.</p> <p>- Dzieci powołane są do rozwijania w sobie zdolności do prawdziwej i pięknej miłości poprzez: budowanie dobrych przyjaźni, unikanie zazdrości, pomoc innym, nie oglądanie filmów i czasopism, które są zaprzeczeniem miłości oraz przez unikanie rozmów na nieprzyzwoite tematy, a wreszcie przez szacunek dla własnego ciała.</p>	<p>- Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi .</p> <p>- Treści i znaczenie przykazań Dekalogu – właściwe odniesienia do drugich: wzajemne obdarowywanie się; właściwa postawa w stosunku do własnego ciała.</p> <p>- Odróżnienie dobra od zła, przejawy dobra i zła.</p> <p>- Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie i parafii.</p>	<p>1) umie powtórzyć szóste przykazanie i wyjaśnić, jak może je wypełniać;</p> <p>2) potrafi odróżnić to, co służy miłości, od tego, co jest łatwe i przyjemne, ale ją niszczy;</p> <p>3) pragnie, aby jego miłość była prawdziwa, piękna i czysta; chce budować piękne przyjaźnie.</p>
15	Chcemy dbać o własność <i>Nie kradnij</i>	<p>- Oprócz rzeczy danych przez Boga wszystkim, każdy z nas posiada coś własnego i każdy może obdarować czymś drugiego człowieka.</p> <p>- Siódme przykazanie chroni prywatne dobra i nakazuje</p>	<p>- Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi .</p> <p>- Treści i znaczenie przykazań Dekalogu – postawa szacunku i</p>	<p>1) zna i rozumie siódme przykazanie Boże;</p> <p>2) potrafi powtórzyć siódme przykazanie Boże i opowiedzieć o sposobach jego realizacji; potrafi także wymienić rzeczy, które są własnością wspólną;</p>

		<p>sprawiedliwość i miłość w zarządzaniu nimi oraz wymaga powszechnego poszanowania dobra wspólnego – szacunku i życzliwości dla otaczającego nas świata, a także wzywa do szacunku dla pracy ludzkiej i jej wytworów należących do pojedynczych ludzi i całych społeczności.</p> <p>- Posiadanie zobowiązuje nas do dzielenia się z potrzebującymi.</p>	<p>troski o własność swoją, cudzą i wspólną.</p> <p>- Odróżnienie dobra od zła, przejawy dobra i zła.</p> <p>- Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie i parafii.</p>	<p>3) pragnie coraz bardziej szanować swoją i cudzą własność, a także dbać o własność wspólną.</p>
16	<p>Chcemy żyć prawdą <i>Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu</i></p>	<p>- Prawda to bycie prawdziwym swoich czynach i słowach bez dwulicowości, udawania i obłudy; kłamstwo zaś to mówienie nieprawdy z intencją oszukiwania kogoś.</p> <p>- Bóg – źródło wszelkiej prawdy, wzywa nas do życia w prawdzie.</p> <p>- Prawda daje wolność, rodzi wzajemne zaufanie i umożliwia budowanie relacji, kłamstwo dzieli ludzi, podważając zaufanie.</p> <p>- Ósme przykazanie, wzywa do życia prawdą i poszanowania dobrego imienia drugiego człowieka.</p> <p>- Miłość do drugiego człowieka wyznacznikiem konieczności dochowania tajemnicy lub ujawnienia prawdy dla dobra innych.</p> <p>- Znaczenie tajemnicy spowiedzi i tajemnicy zawodowej (np. lekarskiej).</p>	<p>- Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi .</p> <p>- Treści i znaczenie przykazań Dekalogu – postawa prawdomówności i uczciwości.</p> <p>- Odróżnienie dobra od zła, przejawy dobra i zła.</p> <p>- Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie i parafii.</p>	<p>1) zna i rozumie ósme przykazanie Boże; 2) potrafi powtórzyć ósme przykazanie Boże i opowiedzieć, na czym polega życie w prawdzie; potrafi także wyjaśnić, kto to jest męczennik; 3) pragnie zawsze mówić prawdę i chce żyć zgodnie z prawdą Jezusa.</p>

		- Męczeństwo jako najwyższe świadectwo złożone prawdzie wiary.		
17	Chcemy wybierać to, co ważne <i>Nie pożądamy żony bliźniego swego, ani żadnej rzeczy, która jego jest</i>	- Pożądanie jako gwałtowne i nadmierne pragnienie czegoś. - Zadanie wypływające z Bożych przykazań: umiejętność panowania nad pragnieniami i wybierania między nimi oraz wolność od niewłaściwych pożądań jako cechy dojrzałości. - Człowiek, który nie umie zapanować nad własnymi pragnieniami, staje się niewolnikiem tego, czego pragnie. To prowadzi do zazdrości, chciwości i oszustwa.	- Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi . - Treści i znaczenie przykazań Dekalogu – szacunek do wartości doczesnych. - Odróżnienie dobra od zła, przejawy dobra i zła. - Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie i parafii.	1) zna dziewiąte i dziesiąte przykazanie Boże; wie, co znaczą niewłaściwe pragnienia; 2) potrafi powtórzyć dziewiąte i dziesiąte przykazanie Boże i wyjaśnić, w jaki sposób je zachowywać; umie odróżnić dobre pragnienia od niewłaściwych i nadmiernych pragnień; 3) pragnie stawać się coraz bardziej dorosłym poprzez ćwiczenie umiejętności panowania nad własnymi pragnieniami.
18	Dziesięć słów o miłości do Boga i do ludzi	- Słowo „dekalog”, czyli dosłownie „dziesięć słów Boga” to objawione prawo Boże, zasady i reguły postępowania, prowadzące człowieka do obiecanego szczęścia, drogowskaz kierujący do spotkania z Bogiem. - Wszystkie czyny będące zaprzeczeniem Dekalogu zrywają więź z Bogiem, prowadząc na bezdroża grzechu. - Jezus nie tylko przyjmuje dziesięć przykazań, ale ukazuje ich pełne znaczenie, rozwijając wymagania. - Dekalog wyjaśniany w świetle podwójnego przykazania miłości Boga i ludzi.	- Dekalog wyrazem troskliwej miłości Boga wobec ludzi . - Postawy sprzeciwiające się Bożym przykazaniom. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedź na Jego wezwanie. - Pojęcie grzechu oraz sakrament pokuty i pojednania.	1) wie, że wszystkie przykazania zawierają się w przykazaniu miłości Boga i bliźniego; rozumie, że są one drogowskazami danymi przez Boga dla naszego dobra; 2) potrafi powtórzyć przykazanie miłości; 3) pragnie kroczyć drogą wskazaną przez Boga.
19	Poznajemy	- Całe życie człowieka od chrztu	- Kościół	1) ma intuicję „świętych obcowania” i zna

	<p>przyjaciół Jezusa. Uroczystość Wszystkich Świętych</p>	<p>świętego jest odpowiedzią na wezwanie Boga: „Świętymi bądźcie, bo Ja jestem Święty”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wierzimy, że razem z tymi, którzy już są w niebie, jak i pokutującymi jeszcze w czyśćcu za swoje winy, tworzymy wspólnotę świętych. - W czasie Mszy Świętej wyznajemy w „Credo” naszą wiarę w świętych obcowanie i zmartwychwstanie ciała. - Naszą więź ze świętymi w niebie wyrażamy w sposób szczególny, obchodząc uroczystość Wszystkich Świętych. Natomiast w Dzień Zaduszny modlimy się za zmarłych oczekujących na niebo w czyśćcu. 	<p>sakramentem jedności i miłości zbawczej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przykłady życia według Ewangelii – życie świętych. - Owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia. 	<p>pojęcie czyśćca;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) umie wyjaśnić różnicę między Uroczystością Wszystkich Świętych i Dniem Zaduszny; 3) chce modlić się „do świętych i ze świętymi” oraz za zmarłych.
20	<p>Aby byli jedno. Przykazania kościelne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pięć przykazań kościelnych to skrótowo zebrane zarządzenia kościoła w sprawie obchodów roku liturgicznego i świąt nakazanych przez Kościół. - Z obchodem roku liturgicznego związane są dni i okresy pokuty, o których mówi czwarte przykazanie kościelne. - Niemożliwość zachowania wstrzeźliwości w piątek domaga się od katolika podjęcia innych form pokuty. Powstrzymywanie się od zabaw obowiązuje w czasie wielkiego postu. - Kościół zachęca do udziału w liturgii nie tylko w niedziele i 	<ul style="list-style-type: none"> - Kościół realizujący posłannictwo Jezusa Chrystusa. - Kościół przestrzenia gromadzenia się wspólnoty wierzących. - Przykazania kościelne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) zna treść przykazań kościelnych; 2) potrafi kojarzyć przykazania kościelne z konkretnymi sytuacjami w życiu; 3) pragnie wypełniać przykazania kościelne.

		święta nakazane, ale także w uroczystości nieobowiązkowe, świętowane w tradycji polskiej, również do zachowania tradycyjnego postu w wigilię Bożego Narodzenia.		
--	--	---	--	--

Rozdział III. Witamy i przepraszamy Pana Jezusa

Panie, zmiłuj się nad nami!

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
21	Oczekujemy na Dar	<ul style="list-style-type: none"> - Jezus Chrystus zaprasza każdego człowieka do wspólnoty z Nim. - W chrzcie świętym otrzymujemy dar przyjaźni z Bogiem (łaskę uświęcającą). - Znaczenie sakramentów, szczególnie Eucharystii i potrzeba wierności w korzystaniu z sakramentów świętych (uczestnictwo we Mszy Świętej w niedziele i święta). - Należyte przygotowanie do niedzielnej Eucharystii: przede wszystkim post eucharystyczny, ale także odpowiedni strój i właściwe, godne zachowanie. - Sposoby przezwycięzania trudności i przeszkód odciągających nas od udziału w Eucharystii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości. - Owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z Jego przyjęcia. - Postawa zaufania do Pana Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Sakramenty święte. - Eucharystia jako sakrament obecności Chrystusa. - należyte przygotowanie do uczestnictwa we Mszy Świętej i przyjęcia 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, czym są sakramenty i kiedy je przyjmujemy; 2) potrafi wymienić sakramenty święte; 3) pragnie aktywnie i z należyтым przygotowaniem uczestniczyć w Eucharystii.

			Komunii Świętej.	
22	Chcę spotkać Pana Jezusa. Obrzędy wstępne	<ul style="list-style-type: none"> - Główne części Mszy Świętej (ogólnie): obrzędy wstępne, liturgia słowa, liturgia eucharystyczna i obrzędy zakończenia. - Uczestnictwo w Eucharystii to przede wszystkim spotkanie z Przyjacielem – Panem Jezusem, który zawsze czeka. Spotykamy się z Nim w słowie i Komunii Świętej. - Omówienie obrzędów wstępnych Mszy Świętej: Warunkiem świętowania jest zgoda, pojednanie między ludźmi – na początku liturgii przepraszamy Boga i wszystkich ludzi i przebaczymy urazy innym. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eucharystia jako sakrament obecności Chrystusa. - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) zna główne części Mszy Świętej i wie, że rozpoczyna się ona od pojednania z Bogiem i ludźmi (spowiedź powszechna); 2) potrafi zachować odpowiednią postawę na początku Mszy Świętej; 3) pragnie przeżyć spotkanie z Panem Jezusem obecnym w modlącej się wspólnotcie.
23	Z Maryją czekamy na Zbawiciela. Adwent	<ul style="list-style-type: none"> - Znaczenie słowa „czuwanie”: nie bierne oczekiwanie, ale nieustanny wysiłek woli, aby być gotowym. - Adwent czas wspominania długiego przygotowania narodu wybranego na przyjście Mesjasza oraz czuwania, aż powtórnie przyjdzie w chwale. - Wybranie Maryi przez Boga na Matkę Jego Syna, zwiastowanie i odpowiedź Maryi „posłuszeństwem wiary”. - Maryja bez jakiegokolwiek grzechu – Niepokalana staje się dla nas prawdziwym wzorem wiary i ufności Bożemu słowu. Jest też Orędowniczką i Wspomożycielką wiernych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego – adwent - Zwyczaje związane z obchodami Świąt Bożego Narodzenia. - Postaci biblijne przykładem życia wiary. - Maryja, Matka Jezusa i nasza wzorem rozmodlenia i zaufania Bogu 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że w adwencie przygotowujemy się do Uroczystości Bożego Narodzenia i na powtórne przyjście Zbawiciela; 2) potrafi podać przykład wierności Maryi i Jej zaufania Bogu; 3) pragnie „czuwać”, wypełniając adwentowe postanowienia; podziwia postawę Matki Bożej i pragnie Ją naśladować, jednocześnie prosząc Maryję o pomoc.

24	Umocnieni przebaczeniem. Sakrament pokuty i pojednania	<ul style="list-style-type: none"> - Drogę nawrócenia Syna marnotrawnego charakteryzują pewne określone etapy, które każdy grzesznik przeżywa, jeśli naprawdę chce na nowo pojednać się z Bogiem: rachunek sumienia (uznanie zła przed Bogiem), żal za grzechy i postanowienie poprawy (zerwanie ze złem, zwrócenie się do Boga i akt skruchy), szczera spowiedź (wyznanie grzechów), zadośćuczynienie Bogu i bliźniemu (wysiłek związany z naprawieniem wyrządzonej szkody). - Droga nawrócenia to rzeczywistość, pełna miłości odpowiedź na miłość czekającego Ojca. - Sakrament pokuty i pojednania ma wiele nazw (sakrament nawrócenia, pokuty, spowiedzi, przebaczenia, pojednania), które wyrażają jego istotne aspekty. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie sakramentu pokuty i pojednania - Nauczanie Jezusa w przypowieściach: przypowieść o Synu marnotrawnym - Warunki sakramentu pokuty i pojednania - Bóg miłosiernym Ojcem. - Postawa zaufania do Pana Boga jako postawa nawrócenia i pokuty. - Pojęcie grzechu oraz sakrament pokuty i pojednania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, jakie są akty przystępującego do spowiedzi (czynności penitenta); 2) potrafi skojarzyć nazwy oznaczające sakrament pokuty i pojednania; 3) pragnie przeżyć radość z pojednania z ludźmi i Bogiem w sakramencie pokuty i pojednania.
25	„Panie, Ty wszystko wiesz”. Mój rachunek sumienia	<ul style="list-style-type: none"> - Rachunek sumienia to rozpoznawanie w sobie i w swoim postępowaniu zła - wgląd we własne sumienie „oczami Jezusa”, w obecności Boga Ojca i przy pomocy Ducha Świętego. - Dla chrześcijan rachunek sumienia winien stanowić codzienną praktykę. - Jezus zwycięża zło, które jest w nas, jeśli Mu ufamy i zawierzymy bez granic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postawa zaufania do Pana Boga jako postawa nawrócenia i pokuty. - Pojęcie sumienia. - Pojęcie grzechu oraz sakrament pokuty i pojednania. - Należyte przygotowanie do sakramentu pokuty i pojednania – Rachunek sumienia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, co to jest sumienie i rachunek sumienia; 2) potrafi podjąć rachunek sumienia; nie ukrywa swoich grzechów przed sobą; 3) pragnie patrzeć na siebie w świetle miłości Jezusa.

26	Przebacz mi, Jezu! Żal za grzechy i postanowienie poprawy	- Uświadomienie sobie zła w sobie, jeśli ma być początkiem nawrócenia, musi rodzić w człowieku żal i wolę zmiany – to znaczy akt żalu (skruchy) i postanowienie poprawy. - Żal za grzechy może być niedoskonały (ze strachu przed karą ludzką albo Bożą lub ze wstydu) albo doskonały (akt wiary i miłości, ze świadomości, że zlekceważyliśmy kochającego Boga).	- Należyte przygotowanie do sakramentu pokuty i pojednania – żal za grzechy i postanowienie poprawy. - Pojęcie grzechu oraz sakrament pokuty i pojednania.	1) wie, co to jest skrucha; 2) potrafi podać przykład żalu doskonałego i niedoskonałego; 3) pragnie szczerze żałować za grzechy i chce się poprawić.
27	Bóg mi przebaczył! Spowiedź i rozgrzeszenie	- Sakrament pokuty i pojednania to powrót grzesznika do Boga, najlepszego Ojca, za pośrednictwem Kościoła reprezentowanego przez kapłana. - Znaczenie dialogu w sakramencie pokuty i pojednania dla ukazania istoty sakramentu – osobowego spotkania człowieka z Bogiem. - Znaczenie częstego przystępowania do sakramentu pokuty – przepraszamy Boga i chociaż popełniamy te same grzechy, zawsze jest inaczej, zawsze „teraz” jest inne, nowe, jak świeża rana, którą chcemy uleczyć.	- Postawa zaufania do Pana Boga jako postawa nawrócenia i pokuty. - Istota sakramentu pokuty i pojednania. - Pojęcie grzechu oraz sakrament pokuty i pojednania. - Konieczność systematycznego korzystania z sakramentu pokuty i pojednania	1) wie, co znaczy szczerść i rozgrzeszenie oraz że spowiedź nieszczerza jest nieważna; 2) potrafi przystąpić do sakramentu pojednania; 3) pragnie wyznać Jezusowi grzechy bez ukrywania ich i przyjąć rozgrzeszenie.
28	Chcę naprawić zło. Zadośćuczynienie Bogu i bliźniemu	- Nawrócenie jest pełne, gdy następuje po nim praca nad sobą, nad pokonywaniem zła; - Zadośćuczynienie Bogu i bliźniemu	- Postawa zaufania do Pana Boga jako postawa nawrócenia i pokuty.	1) wie, dlaczego ksiądz zadaje pokutę; 2) potrafi podać przykłady zadośćuczynienia Bogu i bliźnim oraz wymienić czynności spowiadającego się

		<p>to panowanie nad skłonnością do zła, przewyciężanie siebie, naprawianie szkód. Ma ono dodatkowo aspekt „nieustannego” wypełniania.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znakiem podjęcia zadośćuczynienia jest wierne wypełnienie polecenia kapłana, tzw. pokuty. Jest to modlitwa lub czynności, które nie są istotą pokuty, ale znakiem dla Boga i dla nas samych, że nawrócenie dokonuje się w nas i że podejmujemy zadośćuczynienie. - Trzeba dobrej chęci, wyobraźni i pomysłowości, aby zadośćuczynić Bogu i bliźniemu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie grzechu oraz sakrament pokuty i pojednania. - Sposoby walki z grzechem. - Warunki sakramentu pokuty i pojednania – Zadośćuczynienie Bogu i bliźniemu. 	<p>i części sakramentu pokuty;</p> <p>3) pragnie naprawić zło przez siebie wyrządzone i zadośćuczynić Bogu i bliźnim.</p>
29	Narodził się nam Zbawiciel. Boże Narodzenie	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby towarzyszące nowo narodzonemu Dzieciątku Jezus, ich zachowania i postawy jako okazja do refleksji nad naszym stosunkiem do faktu obecności Chrystusa pośród nas. - Nauka o narodzeniu Syna Bożego przedstawiona w Ewangelii według świętego Jana, w której akcent główny pada na prawdę o objawieniu się chwały Boga w Jezusie Chrystusie. - Jezus przychodzi na świat w ubóstwie, przynosząc prawdę o szczególnym umiłowaniu przez Boga małych i biednych tego świata. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego. - Religijny wymiar Świąt Bożego Narodzenia. - Zwyczaje związane z obchodami Świąt Bożego Narodzenia. - Jezus Słowem Boga. 	<p>1) wie, że św. Jan w Ewangelii o Słowie, które stało się ciałem pisał o Jezusie Chrystusie;</p> <p>2) potrafi opowiedzieć o Bożym Narodzeniu;</p> <p>3) pragnie zawierzyć Jezusowi, jako Bogu, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.</p>
30	Mała droga	- Postać św. Teresy od Dzieciątka	- Owoce chrztu	1) wie, kim była św. Teresa od Dzieciątka

	<p>świętości. Święta Teresa od Dzieciątka Jezus</p>	<p>Jezus, która zrozumiała, że Miłość zawiera w sobie wszystkie powołania; jest wszystkim, obejmuje wszystkie czasy i wszystkie miejsca, objawiając się zarówno w duszy najprostszej, jak i w najwznioślejszej. - Droga do świętości małej Tereski, która chciała tak cieszyć sobą Dzieciątka Jezus, jak zabawka cieszy małe dziecko, i nazwała siebie <i>pileczką Pana Jezusa</i>, czyniąc zawsze, w każdej sytuacji, Jego wolę.</p>	<p>świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia - Przykłady życia według Ewangelii – wezwanie do naśladowania świętych. - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości, pogody ducha, radości - Sposoby czynienia dobra.</p>	<p>Jezus; 2) potrafi podać przykład z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus ukazujący jej drogę do świętości; 3) pragnie podjąć swoją drogę do świętości.</p>
--	---	---	---	--

Rozdział IV. Słuchamy Pana Jezusa

[Jezus rzekł:] „Błogosławieni ci, którzy słuchają słowa Bożego i go przestrzegają” (Łk 11, 28b).

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
31	Pan Jezus ukazuje nam Boga Ojca	<p>- Jezus jest pełnią miłości Boga do człowieka, która objawia się w Jego nauce, cudach, ustanowieniu Eucharystii, męce, śmierci i zmartwychwstaniu. - Jezus jako wcielone słowo Boga, wypełnienie odwiecznego Bożego zamysłu. - Tylko Jezus może nas najdoskonalej prowadzić do Ojca, który nas kocha.</p>	<p>- Sposoby poznania Boga. - Jezus Słowem Boga. - Jedność działania Ojca i Syna. - Bliskość i obecność Boga wśród nas i w naszym życiu. - Ślady Boga w codzienności i umiejętność dziękowania z nie.</p>	<p>1) wie, że w Jezusie najpełniej objawiła się miłość Boga; 2) potrafi powiedzieć, co Bóg uczynił dla nas przez Jezusa; 3) pragnie poznawać i przyjaźnić się z Jezusem.</p>

32	Apostołowie wypełniają misję Pana Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> - Apostoł znaczy wysłannik. - Jezus wybiera Dwunastu, aby uczestniczyli w Jego posłaniu. Daje im udział w swojej władzy i powierza misję głoszenia Ewangelii. - Ewangelia w redakcji czterech Ewangelistów to Dobra Nowina o zbawieniu, spisana, aby wszyscy poznali wielkie dzieła Boże. - W szerszym znaczeniu apostoł to każdy głosiciel Dobrej Nowiny, świadczący o Chrystusie słowem i czynem – prawdziwym apostołem winien stać się każdy chrześcijanin, powołany do tego mocą chrztu i bierzmowania. - Wypełniamy swoje posłannictwo poprzez dawanie przykładu, pouczenie, uczynki miłości, modlitwę i ofiarę. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publiczna działalność Jezusa. - Postaci biblijne przykładem życia wiary. - Pojęcie Apostoła. - Rozesłanie uczniów na cały świat z Ewangelią. - Pismo Święte księgą wiary. - Owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia. - Wypełnianie czynów apostołskich w codziennym życiu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, ilu było Apostołów; 2) potrafi wymienić czterech Ewangelistów; 3) pragnie być apostołem Pana Jezusa.
33	Chcę słuchać Boga. Liturgia słowa - czytania i homilia	<ul style="list-style-type: none"> - Znaczenie słowa Bożego dla naszego życia duchowego oraz właściwe zrozumienie liturgii słowa i umiejętne korzystanie z obrzędów liturgii słowa. - Ewangelia zajmuje szczególne miejsce również podczas Mszy Świętej. Czytanie Ewangelii stanowi centrum liturgii słowa. - Znaki słowa Bożego: księga słowa (lekcjonarz lub ewangeliarz), okazywanie jej czci (wniesienie w 	<ul style="list-style-type: none"> - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. - Znaczenie Pisma Świętego w życiu człowieka. - Uważne słuchanie słów Pisma Świętego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, jak ważna jest dla człowieka umiejętność dobrego słuchania; 2) potrafi przyjąć odpowiednią postawę i właściwie odpowiadać na wezwania liturgii słowa; 3) pragnie uważnie i aktywnie uczestniczyć w liturgii słowa podczas Mszy Świętej.

		procesji, kadzidło, światło), miejsce głoszenia słowa (ambona), homilia jako przedłużenie jego głoszenia, odpowiedzi zgromadzenia (aklamacje, psalmy, wyznanie wiary).		
34	Wierzę w Boga, Stworzyciela. Liturgia słowa – wyznanie wiary	<p>- Bóg jest źródłem życia i różnorodności na świecie. Świat stworzony przez Boga jest dobry, piękny i zachwyca bogactwem stworzeń.</p> <p>- Człowiek, stworzony na obraz Boży jest „głosem” stworzenia wobec Boga, dlatego jest odpowiedzialny za świat, którym obdarzył go Bóg: ma szanować świat i ratować go przez czynienie dobra.</p> <p>- Credo zaczyna się od Boga Ojca, ponieważ Ojciec jest pierwszą Osobą Boską Trójcy Świętej, zaczyna się od stworzenia nieba i ziemi, ponieważ stworzenie jest początkiem i podstawą wszystkich dzieł Bożych.</p>	<p>- Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań.</p> <p>- Bóg Stworzycielem Świata.</p> <p>- Stworzenie świata przejawem miłości Bożej.</p> <p>- Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie.</p>	<p>1) wie, że Bóg jest Stwórcą świata; Zna słowa Credo odnoszące się do Boga Ojca Stworzyciela;</p> <p>2) potrafi powiedzieć, jak człowiek okazuje swoją odpowiedzialność za stworzenie;</p> <p>3) podziwia Boga Stwórcę i chce szanować świat i czynić dobro.</p>
35	Wierzę w Jezusa, Syna Bożego. Liturgia słowa - wyznanie wiary	<p>- Imię „Syn Boży” oznacza jedyną i wieczną relację Jezusa Chrystusa do Boga, Jego Ojca: On jest jedynym Synem Ojca i samym Bogiem.</p> <p>- W Credo wyznajemy wiarę w Jezusa, Syna Bożego, jedynego Pana, który jest równy Ojcu i który dla nas stał się człowiekiem i dokonał dzieła zbawienia.</p>	<p>- Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań.</p> <p>- Jezus Chrystus Synem Bożym, obiecany Zbawicielem, który umarł i</p>	<p>1) wie, że Jezus jest Synem Bożym – prawdziwym Bogiem; Zna słowa „Credo” odnoszące się do Jezusa Chrystusa Syna Bożego;</p> <p>2) potrafi wymienić niektóre cuda Jezusa, które świadczą o Nim, jako Synu Boga;</p> <p>3) pragnie wyznawać wiarę w Jezusa, Syna Bożego.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Wiara, że Jezus Chrystus jest Synem Bożym, jest konieczna, by być chrześcijaninem. 	<ul style="list-style-type: none"> zmartwychwstał dla nas. - Publiczna działalność Jezusa. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	
36	<p>Wierzę w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela. Liturgia słowa - wyznanie wiary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rola Ducha Świętego w planie zbawienia. - Zesłanie Ducha Świętego w dzień Pięćdziesiątnicy – Duch Święty przypomniał Apostołom to, co Jezus powiedział i pomógł im rozumieć Pisma oraz dał moc do głoszenia Ewangelii. - Poprzez chrzest dzięki Duchowi Świętemu zostaliśmy włączeni do Kościoła, w którym działa Duch Święty: w Pismach, w Nauczycielskim Urzędzie Kościoła, w liturgii sakramentalnej, w modlitwie, w charyzmatach i urzędach, w znakach życia apostołowskiego i misyjnego oraz w świadectwie świętych. - W Credo wyznajemy naszą wiarę w Boską Osobę Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. - Zesłanie Ducha Świętego. - Duch Święty prowadzi i umacnia życie Kościoła. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Duch Święty posłany od Ojca w imieniu Pana Jezusa pomaga zrozumieć Ewangelię i działa w Kościele; Zna słowa „Credo” odnoszące się do Ducha Świętego; 2) potrafi opowiedzieć na podstawie ilustracji („Zeszyt ucznia”), jak Duch Święty działa w Kościele; 3) pragnie modlić się do Ducha Świętego i otwierać się na Jego działanie.
37	<p>Wierzę w święty Kościół powszechny. Wyznanie wiary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rodzina naturalna, do której należymy od urodzenia: drzewo genealogiczne, tradycje rodzinne. - Przez chrzest święty zostaliśmy włączeni we wspólnotę Kościoła – wielkiej rodziny Bożej. - Kościół jest powszechny czyli posłany przez Chrystusa do 	<ul style="list-style-type: none"> - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. - Misja Kościoła – Kościół realizujący posłannictwo Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie o pochodzeniu (genealogii) Kościoła; zna słowa „Credo”; 2) potrafi wymienić papieża, biskupa diecezji, księdza proboszcza i swoich chrzestnych; 3) ceni swoją przynależność do Chrystusa w Kościele.

		<p>wszystkich ludzi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Życie we wspólnocie Kościoła otwiera bramy do królestwa Bożego. - Na ziemi, w imieniu Pana Jezusa, Kościół prowadzi papież i biskupi. Pomagają im kapłani. - Kościół Chrystusowy, który wyznajemy w Symbolu wiary jest jeden, święty, powszechny. i apostołski to istotne rysy Kościoła i jego posłania. 	<p>Chrystusa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postaci biblijne przykładem życia wiary: św. Piotr. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Kościół przestrzeniom gromadzenia się wspólnoty wierzących. - Troska o jedność w kościele lokalnym (diecezja, parafia). 	
38	<p>Z ufnością prosimy Boga. Modlitwa powszechna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Każdy chrześcijanin jest wezwany do posłannictwa wiary, powierzenia siebie Bogu. - Odpowiedzią na słowo Boże w liturgii jest „Wyznanie wiary” oraz śpiew i modlitwa (psalm responsoryjny, modlitwa powszechna, modlitwa eucharystyczna). - Modlitwa powszechna jako wyraz niewystarczalności człowieka i uznanie Wszechmocy Boga oraz otwarcie na potrzeby świata, Kościoła i wszystkich potrzebujących pomocy. - Liturgia słowa jest integralną częścią celebracji sakramentalnej. Na liturgię słowa składają się czytania, psalm responsoryjny, śpiew <i>Alleluja</i>, <i>Ewangelia</i>, homilia, 	<ul style="list-style-type: none"> - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Modlitwa wspólnotowa – modlitwa prośby. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że człowiek potrzebuje innych ludzi i Boga i dlatego zwraca się do nich z prośbą; 2) potrafi modlić się podczas modlitwy powszechnej; 3) pragnie z wiarą przedstawiać Bogu potrzeby innych ludzi i całego świata.

		wyznanie wiary oraz modlitwa wiernych.		
--	--	--	--	--

Rozdział V. Z Chrystusem ofiarujemy siebie Bogu Ojcu

To jest Ciało moje, które za was będzie wydane (Łk 22, 19b).

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
39	Nasze wielkopostne przygotowania. Wielki Post	<ul style="list-style-type: none"> - Wielki Post jako dar Boga zbawiającego w Chrystusie, wezwanie do nawrócenia czyli zmiany myślenia i podjęcia drogi nawrócenia. Tę drogę ułatwia nam Kościół poprzez swobodny dostęp do sakramentów i modlitwę. - Pokuta to nie tylko wyrzeczenia i post, ale także wyraz szczególnej miłości, współczucia, współcierpienia i pomocy bliźniemu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego. - Nabożeństwo drogi krzyżowej. - Postawa zaufania do Pana Boga jako postawa nawrócenia i pokuty. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Bogu zależy na naszym nawróceniu; 2) potrafi powiedzieć, że celem Wielkiego Postu jest przygotowanie się do przyjęcia nowego życia poprzez nawrócenie; 3) pragnie dobrze przygotować się do świętowania Wielkanocy.
40	Jezus oddaje za nas życie	<ul style="list-style-type: none"> - Eucharystię ustanowioną przez Chrystusa jako pamiątkę Jego Męki i Zmartwychwstania, którą polecił Apostołom celebrować aż do swego powtórnego przyjścia. - Eucharystia jako ofiara. - Sposób obecności Chrystusa pod postaciami eucharystycznymi jest wyjątkowy. - Eucharystia jako sakrament miłosierdzia, znak jedności, węzeł miłości, uczta paschalna, w której 	<ul style="list-style-type: none"> - Ustanowienie sakramentu Eucharystii. - Eucharystia jako ofiara Chrystusa i Kościoła. - Eucharystia jako sakrament jedności i miłości zbawczej oraz obecności Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Jezus sam ustanowił Eucharystię podczas Ostatniej Wieczerzy i zna Ewangelię o pojmaniu, skazaniu i śmierci Jezusa; 2) potrafi opowiedzieć o Ostatniej Wieczerzy i jej związku z Mszą Świętą oraz powiązać ofiarę na krzyżu z ofiarą Mszy Świętej; 3) pragnie być blisko Jezusa w czasie ofiary – podczas Mszy Świętej.

		spożywamy Chrystusa, otrzymując zadatek życia wiecznego.		
41	Przynosimy nasze dary. Liturgia eucharystyczna – przygotowanie darów	<ul style="list-style-type: none"> - Chleb i wino jako wyraz życia ludzkiego, symbol obfitości i jedności. Dziękując Bogu za nie dziękujemy za istnienie, które jest możliwością czynienia dobra. - Znaki, chleba i wina, stając się w tajemniczy sposób Ciałem i Krwią Chrystusa, nie przestają oznaczać także dobroci stworzenia. Dziękujemy za owoc ziemi i pracy człowieka. - W Eucharystii ofiara Chrystusa staje się także ofiarą Kościoła. - Kolekta jako wyraz gotowości dzielenia się z innymi na wzór Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. - Eucharystia jako ofiara Chrystusa i Kościoła. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, jakie znaczenie ma działanie Boga i pracy ludzkiej w powstaniu darów chleba i wina; 2) potrafi wyjaśnić do czego służy chleb i wino podczas liturgii; 3) chce aktywnie uczestniczyć we Mszy Świętej, jako integralnej części życia ludzkiego (pracy rodziców i jego wysiłku).
42	Jezus dla nas umiera i zmartwychwstaje. Triduum Paschalne	<ul style="list-style-type: none"> - Świętowanie zmartwychwstania jako centrum liturgii Kościoła, źródło i szczyt – z którego Kościół bierze początek i ku niemu zmierza. - Triduum Paschalne jako powiązanie w jedną całość trzech wydarzeń: wieczerzy, krzyża i zmartwychwstania. Do zmartwychwstania przechodzi się przez ofiarę śmierci uobecnioną w Ostatniej Wieczerzy. - Piękno i znaczenie liturgii Triduum Paschalnego, największej i najdłuższej liturgii w roku, jej części i symbole, znaki i gesty. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego. - Religijny wymiar Wielkanocy. - Elementy świętowania Wielkanocy. - Podstawowe gesty znaki i symbole liturgiczne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, co to jest Triduum Paschalne; 2) potrafi wymienić podstawowe symbole występujące w czasie liturgii Triduum Paschalnego; 3) pragnie uczestniczyć w Triduum Paschalnym.
43	Wielbimy Boga.	- Dary, które otrzymujemy i	- Poszczególne części	1) wie, że Msza Święta jest wyrazem

	Liturgia eucharystyczna – nasze dziękczynienie	<p>postawa wdzięczności za nie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eucharystii, jako dziękczynienie . - Jedność Kościoła: jesteśmy złączeni nie tylko z tymi, którzy są ochrzczeni i żyją, ale też z tymi, którzy już odeszli, a nadto z aniołami, Najświętszą Maryją, Apostołami i wszystkimi świętymi w niebie. 	<p>Mszy Świętej –</p> <p>znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dary Boże i umiejętność dziękowania za nie. - Kościół przestrzenią gromadzenia się wspólnoty wierzących. 	<p>naszej radości i wdzięczności;</p> <p>2) potrafi powiedzieć, co znaczy słowo „eucharystia” i „hosanna”;</p> <p>3) pragnie okazywać Bogu wdzięczność podczas Eucharystii i w całym życiu.</p>
44	Msza Święta – ofiara Chrystusa	<ul style="list-style-type: none"> - W akcie przeistoczenia ukryta jest tajemnica naszej wiary. Bóg staje się między nami żywy i obecny w swoim Ciele i Krwi. - Przeistoczenie to cud mocą słów Chrystusa i dzięki obecności Ducha Świętego. - Przeistoczenie jest Pamiątką Ostatniej Wieczerzy i jednocześnie <i>uobecnieniem</i> ofiary Chrystusa. - Godny i niegodny sposób przyjmowania Ciała Pańskiego. - Rola i godność kapłana, która nie wpływa z osobistej świętości ale z faktu, że przez jego posługę staje między nami Chrystus. Jest to rola, w której nikt go nie może zastąpić, do której został wybrany, powołany i uświęcony. 	<p>- Poszczególne części Mszy Świętej –</p> <p>znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eucharystia jako ofiara Chrystusa i Kościoła oraz sakrament obecności Chrystusa. 	<p>1) wie, jak przebiega konsekracja i rozumie, dlaczego okazujemy cześć konsekrowanemu Chlebowi;</p> <p>2) potrafi odróżnić uświęcające działanie Ducha Świętego obecne w konsekracji dokonywanej przez kapłana od magii;</p> <p>3) pragnie pamiętać podczas liturgii eucharystycznej o bliskich, potrzebujących i zmarłych.</p>

Rozdział VI. Na ucztie z Panem Jezusem

Szczęśliwy ten, kto będzie ucztował w królestwie Bożym (Łk 14, 15b).

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z Programu nauczania religii	Treści z Podstawy programowej	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
45	Zaproszeni na Bożą ucztę	<ul style="list-style-type: none"> - Kto potrafi kochać, pragnie z bliskimi zasiadać przy wspólnym stole i cieszyć się przebywaniem razem. - Chrystus przy stole głosił Ewangelię i zapraszał do wspólnoty życia z sobą – wychowywał uczniów do szczególnej Eucharystii. - Eucharystia ucztę słowa i chleba, zapowiedź ucztę eschatologicznej (niebiańskiej). - Przygotowanie serca do uczestnictwa w Eucharystii. - Świadome, czynne i owocne uczestnictwo w Eucharystii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. - Eucharystia jako krzepiąca ucztę - Należyte przygotowanie do uczestnictwa we Mszy Świętej i przyjęcia Komunii Świętej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, jak należy zachować się przy stole; 2) potrafi wyjaśnić, czym jest „stół słowa Bożego” i „stół Ciała Pańskiego”; 3) pragnie przyjmować Boże zaproszenie na ucztę eucharystyczną i przygotowywać się do niej przez sakrament pokuty i pojednania.
46	Jesteśmy dziećmi Bożymi	<ul style="list-style-type: none"> - Obrzędy komunijne zawierają: „Modlitwę Pańską”, obrzęd pokoju, łamanie chleba i ryt zmieszania, przyjęcie darów eucharystycznych i modlitwę po Komunii – wszystkie przeniknięte treściami o tematyce pokoju i jedności. - Modlitwa Pańska jest streszczeniem całej Ewangelii i właściwą modlitwą całego Kościoła, który na mocy chrztu świętego może Boga nazywać 	<ul style="list-style-type: none"> - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. - Modlitwa wspólnotowa – <i>Ojcze nasz</i>. - Eucharystia jako krzepiąca ucztę oraz sakrament jedności i miłości zbawczej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozumie, że wezwanie <i>Ojcze nasz</i> wyraża naszą wspólnotę dzieci Bożych, a pojednanie wyrażone znakiem pokoju przygotowuje nas do przyjęcia Komunii Świętej; 2) potrafi czynnie uczestniczyć (np. odpowiadać na wezwania) w przygotowaniu do Komunii Świętej; 3) pragnie uczyć się przebaczać i w ten sposób budować jedność i pokój.

		<p>Ojcem – streszcza wszystkie prośby i modlitwy wstawiennicze i wyraża prośbę o wejście na ucztę królestwa Bożego, której zadatkiem jest Komunia Święta.</p> <p>- Spożywamy Ciało i Krew Pana Jezusa – Baranka Bożego, który pomaga nam w osiągnięciu życia wiecznego, gładzi grzechy świata, obdarza nas pokojem i wybawia nas od złego.</p>		
47	Pan Jezus daje nam siebie	<p>- Jezus chwali wiarę poganina, setnika.</p> <p>- Uczestnicząc w Eucharystii wyrażamy wiarę w tajemnicę Chrystusa i Jego Kościoła. To w niej Jezus jest szczególnie obecny pod postaciami eucharystycznymi.</p> <p>- Przyjęcie Ciała i Krwi Chrystusa jest szczytem sprawowania Eucharystii – łączymy się osobiście z Chrystusem i między sobą.</p>	<p>- Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań.</p> <p>- Eucharystia jako sakrament obecności Jezusa, krzepiąca ucztą oraz sakrament jedności i miłości zbawczej.</p> <p>- Postawa zaufania do Pana Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie.</p>	<p>1) zna modlitwę przed Komunią Świętą: „Panie nie jestem godzien...”;</p> <p>2) potrafi opowiedzieć o uzdrowieniu sługi setnika;</p> <p>3) pragnie z wiarą w uzdrawiającą moc Chrystusa przyjąć Komunię Świętą.</p>
48	Przyjmujemy Pana Jezusa. Komunia Święta	<p>- Łamanie chleba ma znaczenie symboliczne jako budowanie wspólnoty – wielu, spożywając z jednego Chleba eucharystycznego staje się z Chrystusem i w Chrystusie jednym ciałem.</p> <p>- Śpiew „Baranku Boży” przywołuje na myśl baranka paschalnego Starego Testamentu –</p>	<p>- Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań.</p> <p>- Eucharystia jako sakrament obecności Jezusa, krzepiąca ucztą oraz sakrament</p>	<p>1) wie, jak powinien przygotowywać się do Komunii Świętej bezpośrednio przed przyjęciem Pana Jezusa;</p> <p>2) potrafi świadomie uczestniczyć w obrzędach Komunii Świętej (zna wezwania i odpowiedzi);</p> <p>3) pragnie godnie przyjmować Komunię Świętą i być otwarty na innych ludzi, do których Jezus także przychodzi.</p>

		<p>Chrystus jako Baranek Boży.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modlitwą przygotowawczą do Komunii jest inwokacja biblijna wyrażająca pokorę i ufność, słowami setnika oraz osobiste przygotowanie wiernych w ciszy, na wzór celebransa. - Przyjęcie Ciała i Krwi Chrystusa w Komunii Świętej gładzi grzechy powszednie i chroni od grzechów ciężkich. - Eucharystia uświęca człowieka. - Zjednoczenie uczestników uczty Pańskiej ma rozciągać na całe chrześcijańskie życie i przynosić obfite owoce miłości. 	<p>jedności i miłości zbawczej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postawa zaufania do Pana Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Znaczenie pełnego i aktywnego uczestnictwa w Eucharystii i przyjęcia Komunii Świętej 	
49	Kochać jak Jezus	<ul style="list-style-type: none"> - Pan Jezus przyszedł na świat, aby objawić ludziom miłość Boga, który miłuje wszystkich. - Uczeń Pana Jezusa próbuje miłować drugich ze względu na miłość Boga, którą od Niego otrzymuje. - Misją Kościoła jest praktykowanie i rozwijanie daru miłości otrzymywanego od Boga. - Miłość jest źródłem i celem życia chrześcijańskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości. - Przykłady niesienia pomocy innym. - Misja Kościoła. - Sposoby czynienia dobra w klasie, rodzinie, parafii. - Pomoc chorym i cierpiącym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że najważniejszym zadaniem, które daje nam Pan Jezus podczas Eucharystii, jest miłowanie innych tak, jak On nas umiłował; 2) potrafi podać przykłady miłości bliźniego, jaką wypełniają dzieci; 3) pragnie jako uczeń Pana Jezusa i uczestnik Jego uczty służyć innym.

Rozdział VII. Przyjmujemy błogosławieństwo

Osiem błogosławieństw

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Treści z <i>Programu nauczania religii</i>	Treści z <i>Podstawy programowej</i>	Przewidywane osiągnięcia ucznia: 1. Wiedza – co uczeń wie? 2. Umiejętności – co uczeń potrafi? 3. Interioryzacja wartości – co uczeń ceni?
50	Maryja pierwsza wśród błogosławionych	<ul style="list-style-type: none"> - Osiem błogosławieństw to klucz moralności i duchowości chrześcijanina. - „Błogosławiony” jako „uszczęśliwiony przez Boga”, ten który „zachowuje słowa Boga” – wypełnia naukę Jezusa. - Maryja jako wzór prawdziwie błogosławionej – w maju, podczas nabożeństwa, okazujemy Jej szczególnie swój podziw i prosimy o pomoc, jak mamę. 	<ul style="list-style-type: none"> - Maryja Matką Chrystusa i naszą. - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku liturgicznego. - Nabożeństwo majowe. - Postawa zaufania do Pana Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że błogosławiony znaczy obdarzony szczęściem; 2) potrafi powiedzieć, dlaczego czcimy Maryję; 3) pragnie z pomocą Matki Bożej zbliżyć się coraz bardziej do Pana Jezusa.
51	Otrzymujemy misję! Obrzędy zakończenia	<ul style="list-style-type: none"> - Błogosławieństwo Boga przekazywane przez kapłana to centralny element obrzędów zakończenia Mszy Świętej. - Błogosławieństwo Boże jest znakiem życzliwości i miłości Boga do ludzi. - W swoim błogosławieństwie Bóg ofiaruje nam swoje dobre życzenia. - Msza Święta kończy się obrzędem rozesłania, który oznacza posłanie i przyjęcie misji głoszenia Jezusa w świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poszczególne części Mszy Świętej – znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań. - Bóg zaprasza do przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską - Kościół realizujący posłannictwo Chrystusa. - Misja Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że Bóg Ojciec, Syn i Duch Święty pragnie uszczęśliwić ludzi i błogosławi im; wie, co znaczy słowo misja i jaką misję przekazał Apostołom Pan Jezus; 2) potrafi powiedzieć, czego życzy nam Bóg przez błogosławieństwa; potrafi wyjaśnić kto i w jaki sposób dzisiaj wypełnia misję Pana Jezusa w Kościele; 3) chce świadomie przyjmować błogosławieństwo Boże; pragnie zrozumieć i wypełniać misję, którą dał Kościołowi Jezus Chrystus.
52	Szczęśliwi ubodzy	- Jezus w błogosławieństwach	- Bóg zaprasza do	1) wie, że są w życiu sprawy ważniejsze

	w duchu. Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo Boże	wyjaśnia znaczenie trudu człowieka wkładanego w tworzenie dobra, które jest wieczne. - Ubogi w duchu oznacza człowieka pokornego, który ma świadomość zależności od Boga – jest „u Boga”, żyje wartościami, które są ewangelicznymi skarbami. - Jezus ubogi, do którego należy królestwo niebieskie – błogosławi (obdarza radością nieprzemijającą) ubogich w duchu i uwrażliwia na potrzeby ludzi biednych.	przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską. - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości. - Właściwe odniesienia do drugich: gotowość dzielenia się z innymi, wzajemne obdarowywanie się.	niż materialne; 2) potrafi podać przykłady, że dobra materialne przemijają, a duchowe (miłość i dzielenie się z innymi) uszczęśliwiają i prowadzą do królestwa Bożego; 3) pragnie dzielić się z potrzebującymi: uznaje, że miłość jest ważniejsza niż doczesne dobra materialne.
53	Szczęśliwi, chociaż się smucą. Błogosławieni, którzy się smucą, albowiem oni będą pocieszeni	- Prawdziwie smutni są ludzie z powodu grzechów oraz współczujący innym. - Jezus obiecuje, że smutek oraz cierpienie z powodu zła przyjęte w duchu zaufania i wiary Bogu, nie będą zmarnowane, bo miłość jest silniejsza niż cierpienie i śmierć. - Chrystus przez swoje cierpienie, śmierć i zmartwychwstanie, jest ostatecznym źródłem radości. - Zawierzenie Bogu w modlitwie swoich smutków i radości. - Pozytywne wzorce współczucia cierpiącym i odważnego, pogodnego przyjmowania trudności i cierpień.	- Bóg zaprasza do przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską. - Wiara źródłem pogody ducha i radości. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie.	1) odróżnia smutek tych, którzy myślą tylko o sobie i tych, którzy naprawdę cierpią, żałują za grzechy albo współczują innym; 2) potrafi mówić Panu Jezusowi o swoich radościach i cierpieniach; 3) ma nadzieję eschatologiczną, wybiegającą poza życie tu i teraz.
54	Szczęśliwi cisi. Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadają ziemię	- Wartość i siła cichych, pokornych i cierpliwych. - Silny to nie ten, który wygrywa agresją - trzeba mieć wielką siłę, by pokonać w sobie złość i chęć	- Bóg zaprasza do przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na	1) wie, że „cisi” wcale nie oznacza „słabi”; 2) umie podać przykład zachowania ewangelicznie cichego; 3) ceni tych, którzy czynią dobro nie dla

		<p>zemsty.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jezus Chrystus wzorem cichego i pokornego. 	<p>Jego wezwanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wiara źródłem ludzkiej życzliwości. 	<p>rozgłosu, i sam pragnie być takim, zgodnie z nauką Jezusa.</p>
55	<p>Szczęśliwi spragnieni sprawiedliwości. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Łaknienie sprawiedliwości w sensie materialnym i moralnym. - Łaknienie sprawiedliwości jako pragnienie dobrego traktowania, szacunku od innych, uczciwej oceny wysiłków i osiągnięć. - Łaknienie sprawiedliwości dotyczące głodu duchowego: pragnienia Boga. - Sprawiedliwy kocha, kieruje się miłością, jest więc wielkoduszny, gotowy na poświęcenie się dla innych. - Sprawiedliwy jest święty w oczach Boga - Jezus łaknący i pragnący sprawiedliwości – błogosławi (obdarza radością nieprzemijającą) ludzi uczciwych, oddanych nie tylko własnym przyjemnościom, ale przede wszystkim służbie dla innych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg zaprasza do przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Przykłady niesienia pomocy innym. - Właściwe odniesienia do drugich: gotowość do dzielenia się z innymi, wzajemne obdarowywanie. - Tworzenie wspólnoty i jedności. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że czynienie sprawiedliwości czasem wymaga osobistych poświęceń; 2) potrafi podać przykład kogoś, kto pragnąc sprawiedliwości, ujmuje się za innymi albo poświęca dla innych bez względu na osobiste korzyści; 3) pragnie bezinteresownie służyć innym dla sprawiedliwości, o której mówił Jezus.
56	<p>Szczęśliwi miłosierni. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wezwanie do miłosierdzia jest wezwaniem do naśladowania miłosierdzia Bożego i zarazem warunkiem otrzymania Bożego przebaczenia. - Miłosierdzie jest praktykowaniem dobra. - Wezwanie do miłosierdzia jest wezwaniem do przebaczenia – miłosierdzie dopełnia ludzką sprawiedliwość. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie miłosierdzia. - Bóg zaprasza do przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Przykłady niesienia pomocy innym. - Właściwe odniesienia do drugich: 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że miłosierny czyni bezinteresownie dobro i potrafi wybaczać; 2) potrafi podać przykłady z życia uczniów i dorosłych miłosiernych ludzi; 3) podziwia bezinteresowną dobroć i chce ją realizować.

			przepraszanie.	
57	<p>Szczęśliwi czystego serca. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Czyste serca mają ci, którzy dostosowali swój umysł i swoją wolę do Bożych wymagań świętości: miłości, czystości oraz umiłowania prawdy. - Brak czystości serca, czyli złe postępowanie, złe myśli i słowa są źródłem naszych zwątpień („nie widzimy” wtedy Boga), przekreślają prawdziwą miłość. - Potrzeba modlitwy o czyste serce i o pragnienie ujrzenia Boga, który jedyny może nas uszczęśliwić. - Jezus, który widzi Boga, pragnie, byśmy Go „ujrzeli” i oczyszcza nasze serca w sakramencie pokuty. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie. - Pojęcie grzechu oraz sakrament pokuty i pojednania. - Wiara źródłem radości i pogody ducha. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że złe postępowanie zasłania nam Boga; 2) potrafi podać przykłady postępowania ludzi czystego serca; 3) pragnie przyjmować oczyszczenie (przebaczenie) w sakramencie pokuty.
58	<p>Szczęśliwi czyniący pokój. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W czasie pokoju ludzie tworzą piękne i potrzebne rzeczy, zgodnie z zamysłem Boga – mogą być szczęśliwi. Wojna niszczy wszystko szybko i okrutnie, unieszczęśliwia ludzi. - Pozdrowienie między ludźmi: „Pokój tobie” lub podanie ręki oznacza pokojowe zamiary („nie mam broni”). - Ludzie pokoju są szczerzy i okazują sobie życzliwość, ale pokój, którym obdarza Jezus, jest inny, głębszy niż ten, który można osiągnąć tylko ludzkim wysiłkiem – wynika z nawrócenia i pojednania z Bogiem. - Czyniący pokój będą nazwani 	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg zaprasza do przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską. - Sposoby tworzenia wspólnoty i jedności. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że pokój sprzyja tworzeniu dobra, a niezgoda i wojna niszczą dobro i unieszczęśliwiają ludzi; 2) potrafi podać przykład, jak można wprowadzać pokój; 3) pragnie budować swoją postawą pokój; ufa, że Pan Jezus obdarzy go prawdziwym pokojem.

		synami Bożymi, bo oni niosą światu pokój Boży – jedną ludzi z Bogiem.		
59	Szczęśliwi prześladowani. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie	<ul style="list-style-type: none"> - Ewangelia jest Dobrą Nowiną dla prześladowanych. - Bóg nie życzy nam prześladowania, ale kto żyje prawdą, naraża się na prześladowanie. Jezus nie obiecuje łatwego szczęścia, lecz zaprasza do przyjęcia cierpienia z wiarą – obdarza nas trudną, ale radosną nadzieją życia wiecznego. - W ósmym błogosławieństwie zbiegają się wszystkie pozostałe błogosławieństwa: prześladowany jest ubogi, cierpi, przeżywa głód i pragnie sprawiedliwości, czyni miłosierdzie, próbuje zachowywać swoje serce nietknięte żadną złością, pragnie pokoju. - Podsumowanie: życie błogosławieństwami jest zadaniem i szansą na prawdziwe szczęście. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bóg zaprasza do przyjaźni, jest blisko nas i obdarza łaską - Postawa sprawiedliwości. - Wiara źródłem pogody ducha. - Istnienie religijnego wymiaru rzeczywistości. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, że może cierpieć nawet z powodu prawdy i czynienia dobra; 2) potrafi podać przykład człowieka, który cierpi z powodu ucziwości, prawdy i sprawiedliwości; 3) pragnie być prawym człowiekiem, który żyje nauką Chrystusa.
60	Chrystus Pan nas karmi. Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa	<ul style="list-style-type: none"> - Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa to dzień, w którym w sposób szczególny oddajemy cześć Panu Jezusowi obecnemu pod postaciami chleba i wina – uczestnicząc w procesji z Najświętszym Sakramentem świadczymy o Jego żywej obecności pośród nas. - Bóg pragnie być dostrzegany, poznawany i kochany przez 	<ul style="list-style-type: none"> - Eucharystia jako sakrament obecności Chrystusa. - Pojęcie: Najświętszy Sakrament. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie - Sens i przesłanie poszczególnych okresów roku 	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, jak świętujemy Boże Ciało; 2) potrafi wyjaśnić, dlaczego powinien wziąć udział w procesji Bożego Ciała; 3) chce wziąć udział w procesji i dzielić się wiarą z innymi.

		wszystkich, nie tylko od święta czy uroczystości kościelnej, ale każdego dnia – spotykamy Go podczas Mszy Świętej, adoracji, w ludziach wokół nas, w wydarzeniach codziennego życia, w radościach i troskach, jakie nosimy w sercach.	liturgicznego.	
61	Panie Jezu, będziemy wierni	<ul style="list-style-type: none"> - Refleksja nad odkrywaniem tajemnicy Pana Boga obecnej w osobie Jezusa Chrystusa, ukazywanej w poszczególnych jednostkach lekcyjnych. - Bóg jako Ten, który wychodzi naprzeciw człowiekowi w liturgii słowa i Eucharystii, na modlitwie, w uroczystościach i świętach roku liturgicznego, w osobie Maryi – wiernej służebnicy Pańskiej, w przesłaniu czterech Ewangelistów, w życiu naszych patronów, w błogosławieństwach Jezusa. - Zaproszenie do podjęcia decyzji wypełnienia Bożego posłannictwa w codziennym życiu, także w czasie wakacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pierwsze piątki miesiąca. - Kościół realizujący posłannictwo Chrystusa. - Postawa zaufania do Boga i odpowiedzi na jego wezwanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wie, że podczas wakacji ma być prawdziwym uczniem Pana Jezusa; 2) potrafi zrobić rachunek sumienia z treści, które poznał w roku szkolnym; 3) pragnie wypełniać misję Pana Jezusa podczas wakacji: modlić się, uczestniczyć w niedzielnej i świątecznej Eucharystii, służyć pomocą innym.